

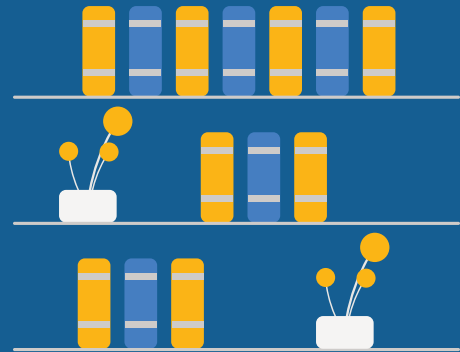
Save the Children

Sweden
Sverige

SI MËSUAM DHE SA MËSUAM?

HOW DID WE LEARN AND HOW MUCH DID WE LEARN?

Prishtinë, 2020

Ky dokument është zhvilluar me mbështetjen e Save the Children dhe financim të Qeverisë Suedeze. Përgjegjësia për përmbajtjen qëndron tek zhvilluesi. Save the Children dhe Qeveria Suedeze jo-domosdoshmerisht ndajnë pikëpamjet dhe interpretimet e shprehura.

Organizimi i procesit mësimor në distancë/ virtual në kohë pandemie

Situata e pandemisë COVID-19 ka shkaktuar sfidë të veçantë në çdo segment të shoqërisë, përfshirë arsimin. Në mënyrë që të ndalet përhapja e virusit, institucionet arsimore gjithandej, përfshirë ato në Kosovë, janë detyruar të ndërpresin mësimin në të gjitha ambientet arsimore. Kjo situatë shtyu institucionet e arsimit të ri mendojnë për modalitete të reja dhe strategji alternative të organizimit të mësimin në distancë/ virtual, në mënyrë që të sigurohet vazhdimi i proceseve mësimore dhe angazhimi i nxënësve.

Në këtë rast përdorimi i teknologjisë u konsiderua si një nga komponentët kyçë dhe më e përshtatshme për të mbajtur funksional sistemin arsimor.

Kalimi nga mësimi në klasa në atë virtual ka qenë dhe vazhdon të mbetet sfidues si për mësimdhënësit ashtu edhe për nxënësit dhe prindërit e tyre.

Në Kosovë, në kushte të imponuara të pandemisë COVID-19, nga data 12 mars 2020, në bazë të udhëzimeve të Qeverisë së Republikës së Kosovës është ndërprerë mësimi nëpër shkolla dhe institucione të arsimit të lartë. Në përputhje me ligjet në fuqi, Ministria e Arsimit dhe Shkencës ka koordinuar përpjekjet për organizimin e mësimin në arsimin para universitar.

Bazuar në situatën e krijuar dhe sipas Ligjit (04/L-032) për Arsimin Para universitar në Republikën e Kosovës dhe në zbatim të vendimit 01/07 të datës 11.03.2020, MASH ka vendosur të fillojë mësimin në distancë në të gjitha institucionet arsimore të Republikës së Kosovës.

Realizmi i mësimin në distancë kishte për qëllim sigurimin e shërbimeve arsimore dhe realizimin e kurrikulës së Kosovës në përputhje me kushtet e krijuara në rrethana të pandemisë COVID – 19.

Bazuar në vendimin nr.01/07 të datës 11.03.2020 MASH ka ofruar instruksione dhe udhëzime për organizimin e mësimin në distancë për të gjithë fëmijët dhe nxënësit. Mësimi në distancë për klasat 1-9 është realizuar nëpërmjet transmetimit të mësimëve të regjistruara në televizionin publik (RTK), si dhe përmes kanalit të MASH-it në Youtube. Ndërsa në nivelin e mesëm të lartë mësimi në distancë është zhvilluar në mënyrë të decentralizuar, në nivel shkolle, ku mësimdhënësit ishin bartësit kryesor të mësimin në distancë. Po ashtu, janë hartuar udhëzime për mobilizimin e shkollave që t'u përshtaten kushteve të reja të punës, si dhe janë inkurajuar nisma të shkollave dhe të drejtorive komunale të arsimit për zbatimin e formave të tjera të mësimin në distancë, përfshirë organizimin e sesioneve online në kohë reale, përgatitjen e materialeve elektronike për mësim, kontrollimin e detyrave të nxënësve, dhënien e informatës kthyesë, komunikimin me familjen.

Për realizimin e mësimin në distancë janë përdorë platformat elektronike si: ZOOM, Google Meet, Google classroom, Facebook apo viber.

Përkundër organizimit të mësimit në distancë/ virtual përmes alternativave të ndryshme, ndërprerja e mësimit direkt në institucione arsimore parashihet të ketë pasoja mjaft serioze dhe afatgjata për ekonominë dhe shoqëritë, e që do të mund të ndikojnë në rritjen e pabarazive, mungesës së qasjes në shërbime arsimore të grupeve të cënueshme, përkeqësimi i gjendjes shëndetësore dhe kohezionit social.

Pavarësisht reagimit të shpejtë nga institucionet vendore për organizimin e mësimit në distancë/virtual humbjet në procesin e të nxënësve do të jenë të pashmangshme dhe të konsiderueshme, duke prekur në mënyrë të ndjeshme grupet e cënueshme, ku një pjesë e nxënësve janë në rrezik të humbjes së madhe të mësimit si pasojë e gjendjes shëndetësore, aftësisë së

kufizuar, kushteve dhe rrethanave në të cilat jetojnë e që mbase edhe do ta braktisin fare shkollën.

Ndërsa situata vazhdon të jetë e njëjtë sa i përket pandemisë dhe shkollat janë hapur e në disa vende pjesërisht, ofrimi i mësimit alternativ apo intensifikimi i mësimit në distancë dhe mbështetja për mësuesit dhe prindërit mund të pakësojë humbjet në procesin e të nxënësve.

Programet e përshpejtuara të të mësuarit për t'u kompensuar nxënësve humbjet në procesin e të nxënësve si dhe një buxhet i përshtatshëm për arsimin që të sigurojë kushte minimale për përballimin e kostove shtesë në periudhën e COVID-19, do të jenë thelbësore për të siguruar që nxënësit të kapin ritmin si dhe për të parandaluar pabarazi të mëtejshme.

Metodologjia e hulumtimit

Qëllimi i këtij hulumtimi është që të prezantojë dhe përshkruajë sfidat e nxënësve dhe prindërve që ndërlidhen me rrethanat e shkaktuara nga situata e pandemisë si dhe marrja e perspektivës së nxënësve dhe prindërve për mësimin në distancë/ virtual në periudhën mars-qershor 2020. Qëllimi është që të gjeturat e kësaj analize të ndahen me institucionet relevante arsimore në nivelin qendror dhe lokal si dhe të adresohen rekomandimet për përmirësimin e procesit mësimor. Për realizimin e këtij hulumtimi është përdorur instrumenti si pyetësorë i strukturuar për prindër dhe për nxënës.

Duke pasur parasysh situatën e pandemisë hulumtimi përkatësisht pyetësorët janë realizuar në formë online.

Pyetësorët janë dizajnuar në atë formë që të mbledhë informacione demografike, si dhe përmbajnë 13 pyetje për prindër dhe 13 pyetje për nxënës që marrin opinionet dhe pikëpamjet e tyre rreth sfidave me të cilat janë ballafaquar gjatë zhvillimit të mësimin në distancë/ virtual në periudhën mars-qershor 2020.

Me qëllim të përfshirjes së fëmijëve të grupit ROR dhe asambleve komunale të fëmijëve ata janë konsultuar dhe janë marrë opinionet dhe vendimet e tyre përgjatë tërë procesit të realizimit të hulumtimit.

Pjesëmarrës në këtë hulumtim ishin 159 prindër dhe 178 nxënës të shkollave fillore dhe të mesme të komunës së Prishtinës, Pejës, Prizrenit, Mitrovicës, Ferizajt, Gjilanit dhe Gjakovës. Përzgjedhja e shkollave brenda këtyre komunave është bërë me qëllim që të kemi një pasqyrë më të gjerë demografike duke synuar shkollat në qendër të komunës, në periferi dhe në fshat.

Nga këto shkolla janë përfshirë në hulumtim prindërit dhe nxënësit e klasave që gjatë periudhës mars-qershor 2020 kanë qenë në klasat: 1, 3, 6, 9, 12.

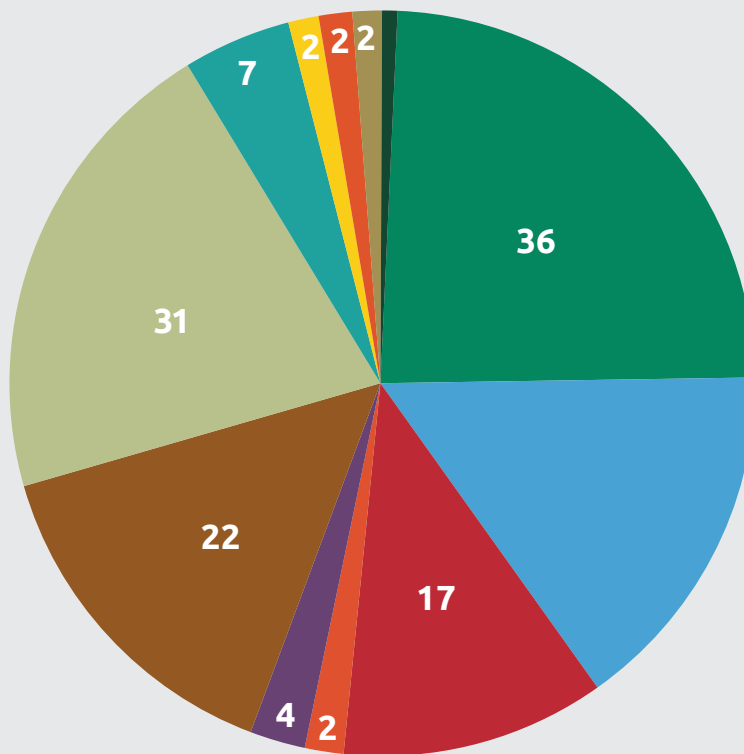
Pjesëmarrësit janë informuar për qëllimin e hulumtimit, ndërsa për të mbrojtur konfidencialitetin e tyre, të gjitha të dhënat, përmes të cilave është supozuar se mund të identifikohen, janë larguar përgjatë procesit të përpunimit e të dhënave. Po ashtu prindërit janë pyetur për marrjen e aprovimit të tyre për pjesëmarrjen e fëmijëve të tyre në hulumtim.

Të dhënat e mbledhura përmes pyetësorëve në këtë hulumtim janë analizuar me anë të Programin Statistikor për Studime Sociale (SPSS) versionin 21.0.

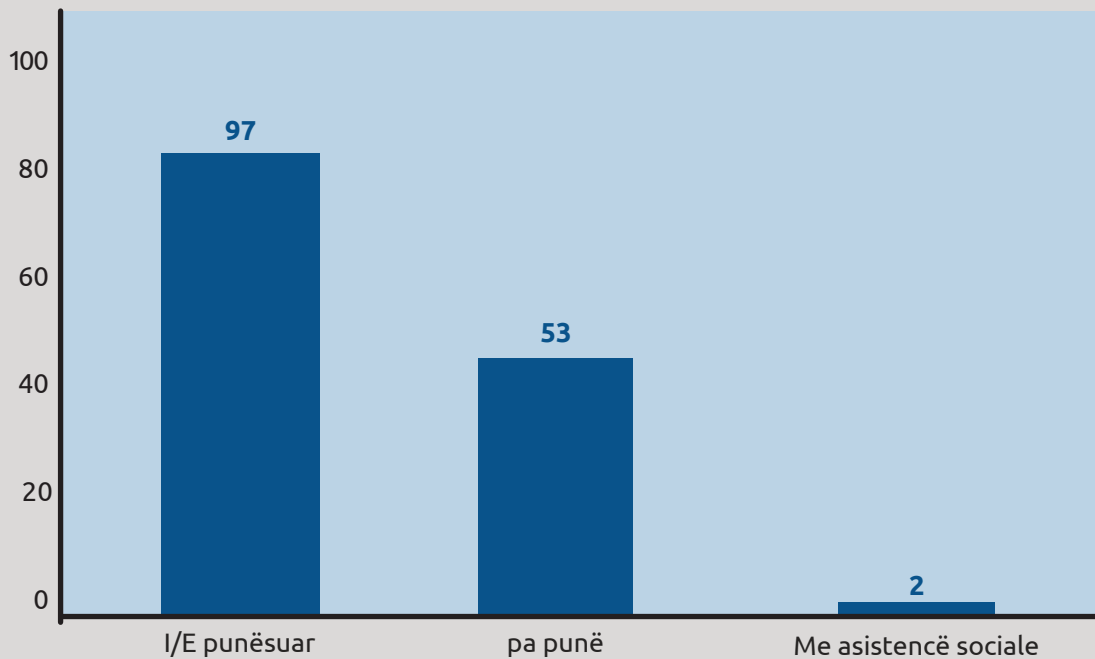
Po ashtu janë analizuar materiale dhe raporte vendore dhe ndërkombëtare lidhur me ndikimin e pandemisë COVID-19 në procesin mësimor si dhe ju është referuar udhëzimeve që janë aktualisht zyrtare sa i përket procesit mësimor.

Analiza e te gjeturave dhe rezultateve nga pyetësorët e prindërve

Nga cila jeni?

Numri më i madh i pjesëmarrësve janë nga komuna e Ferizajt (36), 31 pjesëmarrës nga komuna e Prishtinës, 23 nga komuna e Gjakovës, 22 nga komuna e Pejës, nga Gjilani gjithsej 17 pjesëmarrës, 7 nga komuna e Prizrenit, 4 nga Mitrovica, nga 2 pjesëmarrës nga komunat: Leban, Rahovec, Skivjan dhe Zveçan, dhe 1 pjesëmarrës nga Besia.

Cili është profesioni i prindit?

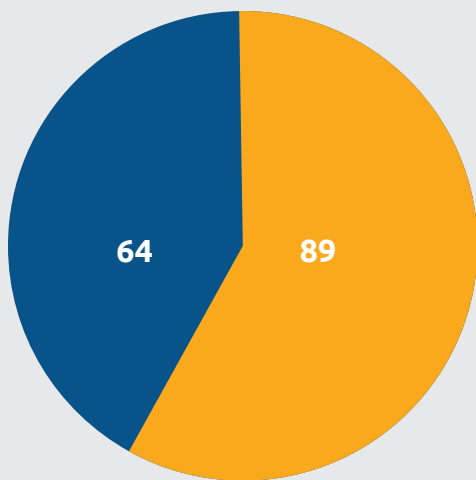
Profesioni i prindërve

Nga 153 pjesëmarrës gjithsej, 97 prej tyre kanë raportuar se prindërit janë të punësuar, 53 prej tyre kanë thënë se janë të papunë, dhe ndërkafq 2 prej tyre raportojnë se jetojnë me asistencë sociale.

Viti shkollor i fëmijës

Të pyetur se në cilën klasë është aktualisht fëmija/fëmijët e tyre, prindërit (respondentët) janë përgjigjur si në vijim: Pjesa më e madhe e tyre, gjithsej 43 prindër e kanë fëmijën në klasën e 2-të fillore; 7 prindër kanë një nga fëmijët në klasën e 3-të të shkollës fillore; 34 prej tyre e kanë njërin fëmijë në klasën e 4-të fillore; 4

prindër raportojnë të kenë fëmijën në klasën e 5-të të shkollës fillore; vetëm 1 prind ka raportuar se ka njërin fëmijë në klasën e 6-të në shkollë fillore; 31 prindër e kanë një fëmijë në klasën e 7-të fillore; 3 prindër kanë fëmijën në klasën e 9-të të shkollës fillore; 18 prindër kanë fëmijë në klasën e 10-të apo vitin e parë të shkollës së mesme; dhe gjithsej 21 prindër raportojnë se kanë të paktën njërin prej fëmijëve në klasën e 11-të apo vitin e dytë të shkollës së mesme.

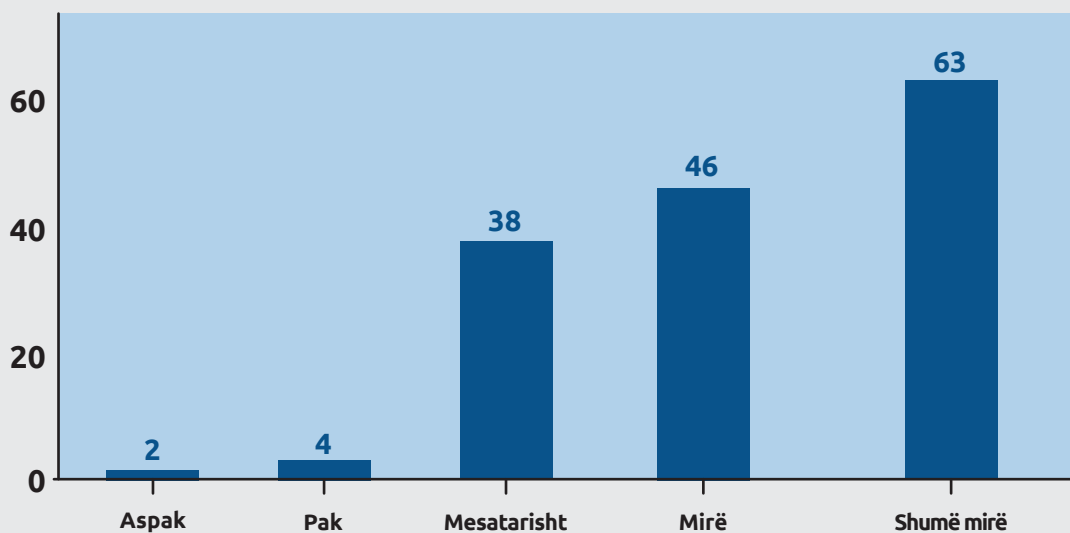

Gjinia e fëmijës suaj?

● Femër ● Mashkull

Sa i përket gjinisë së fëmijës, 89 prindër (58.2%) kanë raportuar se fëmija i tyre është i gjinisë femërore, dhe 64 prindër (41.8%) raportojnë se fëmija i tyre është i gjinisë mashkullore.

1. Sa mendoni se ishit të informuar për mësimin në distancë / virtual gjatë muajit mars-qershor 2020?

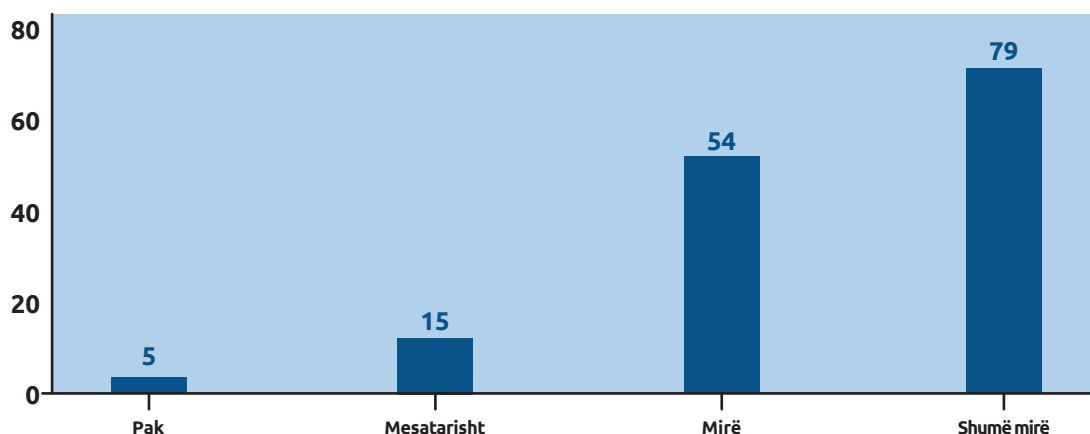

1. Sa mendoni se ishit të informuar për mësimin në distancë / virtual gjatë muajit mars-qershor 2020

Të pyetur se sa të informuar kanë qenë ata si prindër për mësimin në distancë/ virtual gjatë muajit mars-qershor 2020, shumica e prindërve (63), kanë raportuar se kanë qenë shumë mirë të informuar për mësimin në distancë; një numër i madh i prindërve (46) po ashtu kanë raportuar se kanë qenë mirë të informuar për mësimin në distancë; 38 prej tyre kanë raportuar për një informim mesatar lidhur me këtë çështje; 4 prindër kanë qenë pak të informuar për mësimin virtual; dhe vetëm 2 prindër kanë raportuar se nuk kanë qenë aspak të informuar për këtë lloj të mësimin.

Institucionet arsimore në Kosovë vazhdojnë të përdorin dhe bazohen në metodat tradicionale të të mësuarit, që do të thotë se ato ndjekin qasjen tradicionale të të ligjëruarit ballë për ballë në një klasë. Prandaj, në një situatë të tillë të re është detyrë e shkollës/ve të sigurohen se kanë burime të përshtatshme dhe me cilësi të lartë. Po ashtu, shkolla duhet të jetë burimi kryesor i informacionit për prindërit në lidhje me ecurinë e procesit mësimor të fëmijëve të tyre. Përmes informimit dhe mbështetjes së duhur, bëhet e mundshme që edhe përmes prindërve si facilitatorë, të gjithë nxënësve t'u jepen mundësi të barabarta për të mësuar dhe për të arritur sukses në shkollë.

2. Sa mendoni se kishit shkathtësitë e duhura për të përdorur teknologjinë e duhur për t'i ndihmuar fëmijës suaj në mësim?

2. Sa mendoni se kishit shkathtësitë e duhura për të përdorur teknologjinë e duhur për t'i ndihmuar fëmijës suaj në mësim?

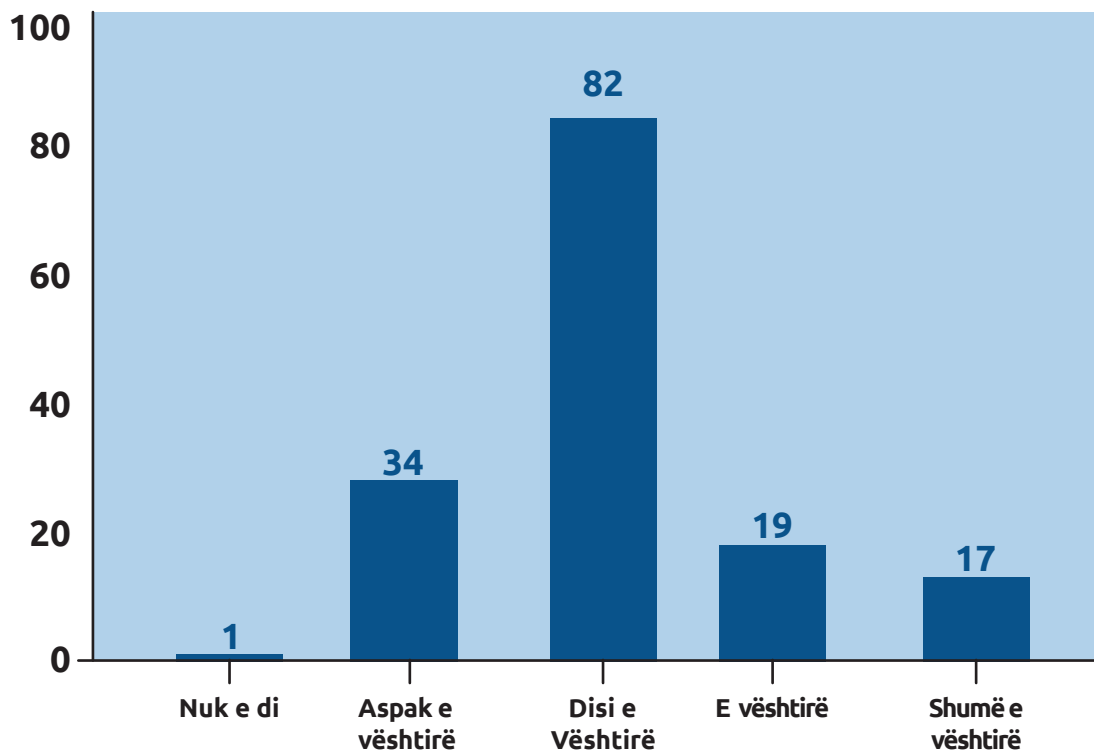
Pjesa më e madhe e prindërve (79), janë përgjigjur se kanë pasur shkathtësi shumë të mira për të përdorur teknologjinë për t'i ndihmuar fëmijës në mësim; 54 prej tyre kanë raportuar se kanë pasur shkathtësi të mira lidhur me aftësitë për të përdorur teknologjinë e duhur; 15 prindër kanë thënë se shkathtësitë e tyre ishin mesatare në përpjekje për të përdorur teknologjinë; dhe 5 prej tyre mendojnë se kanë pasur pak shkathtësi për të përdorur teknologjinë e duhur për t'i ndihmuar fëmijës/fëmijëve gjatë mësimit virtual.

Kompetenca digjitale e prindërve ka qenë një nga determinuesit kryesor në suksesin akademik të fëmijëve në këtë periudhë. Prindërit është dashur të mësojnë paralelisht me fëmijët e tyre dhe t'u gjinden në çdo hap gjatë mësimit online. Normalisht që kjo përgjegjësi e shtuar dhe frika nga e panjohura, përveç ngarkesës fizike dhe psikologjike, ka shkaktuar edhe një dozë ankthi tek prindërit që me vetëdije apo jo është përcjellë edhe tek fëmijët.

3. Prej nga i keni marrë informacionet rreth procesit të mësimit në distancë/virtual?

Të pyetur se nga i kanë marrë informacionet rreth procesit mësimor në distancë, numri më i madh i prindërve (101), kanë raportuar për mediat si burimin kryesor të informatave lidhur me mësimin në distancë; tutje, 86 prindër kanë zgjedhur shkollën si institucionin informues lidhur me mësimin virtual; 71 prindër kanë përzgjedhur Ministrinë e Arsimit; dhe 40 prindër kanë thënë e përveç burimeve të lartpërmendura, informacione lidhur me procesin e mësimit në distancë kanë marrë edhe nga vet fëmija/fëmijët e tyre.

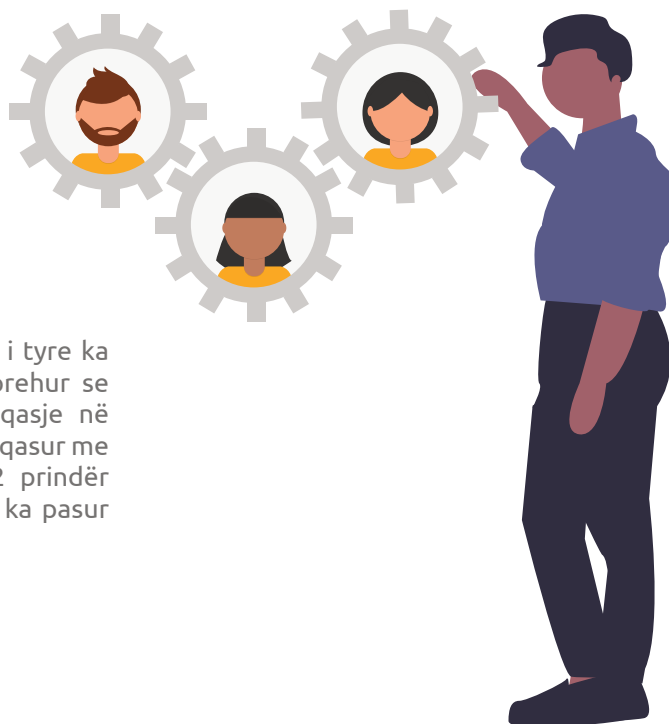
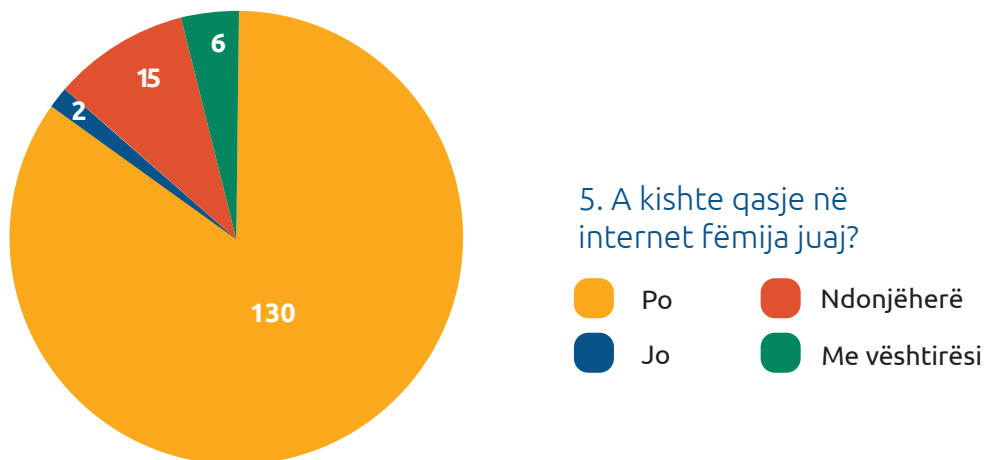

4. Sa ishte e vështirë për fëmijën tuaj zhvillimi i mësimit në distancë/ virtuale

Lidhur me këtë pyetje, 82 prindër janë shprehur se fëmija i tyre e ka pasur disi të vështirë zhvillimin në distancë; 34 kanë raportuar se nuk e ka pasur aspak të vështirë; 19 prindër thonë se fëmija i tyre e ka pasur të vështirë; 17 raportojnë se e fëmija/fëmijët e kanë pasur shumë të vështirë; dhe vetëm 1 prind raporton se nuk e di nivelin e vështirësisë me të cilin është përballur fëmijën i tij lidhur me mësimin virtual.

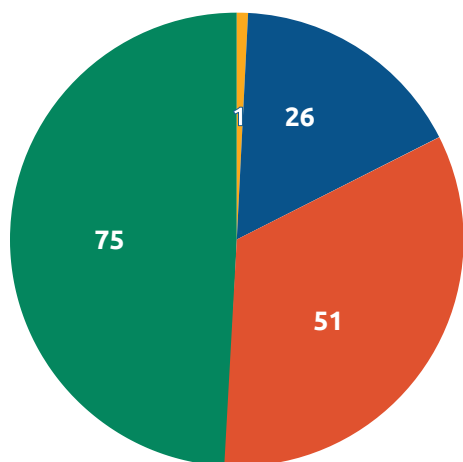
Siç edhe do shihet nga rezultatet në pyetjet e mëposhtme, prindërit kanë cilësuar se niveli i vështirësisë së fëmijëve është varur edhe nga qasja në internet dhe posedimi i pajisjeve teknologjike. Si rezultat i pabarazisë në statusin socio-ekonomik mes familjeve në Kosovë dhe rrjedhimisht nxënësve, shumica prej tyre mbështeten në librat apo mjetet që ndan shkolla në fillim të vitit akademik, dhe për shkak të mbylljes së shkollave, procesi i integritit të këtyre grupeve të nxënësve pritet të jetë më i ngadaltë, dhe paralelisht edhe niveli i vështirësisë rritet.

5. A kishte qasje në internet fëmija juaj?

130 prindër kanë raportuar se fëmija i tyre ka pasur qasje në internet; 15 janë shprehur se fëmija i tyre ka pasur ndonjëherë qasje në internet; 6 kanë thënë se fëmija është qasur me vështirësi në internet; dhe vetëm 2 prindër kanë raportuar se fëmijët e tyre nuk ka pasur qasje në internet.

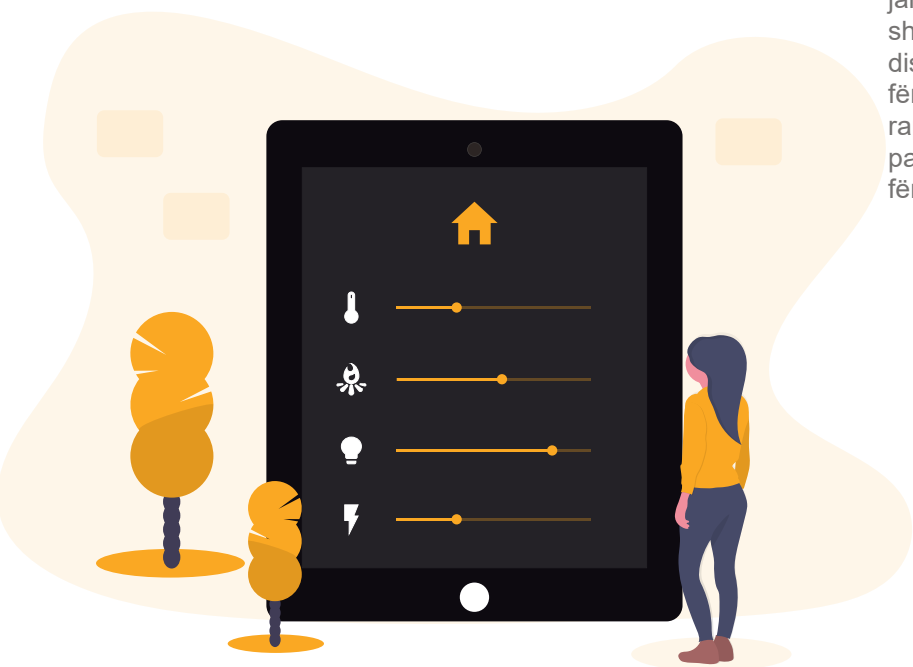
6. A i kishit pajisjet e duhura fëmija juaj për mësim në distancë / virtual?

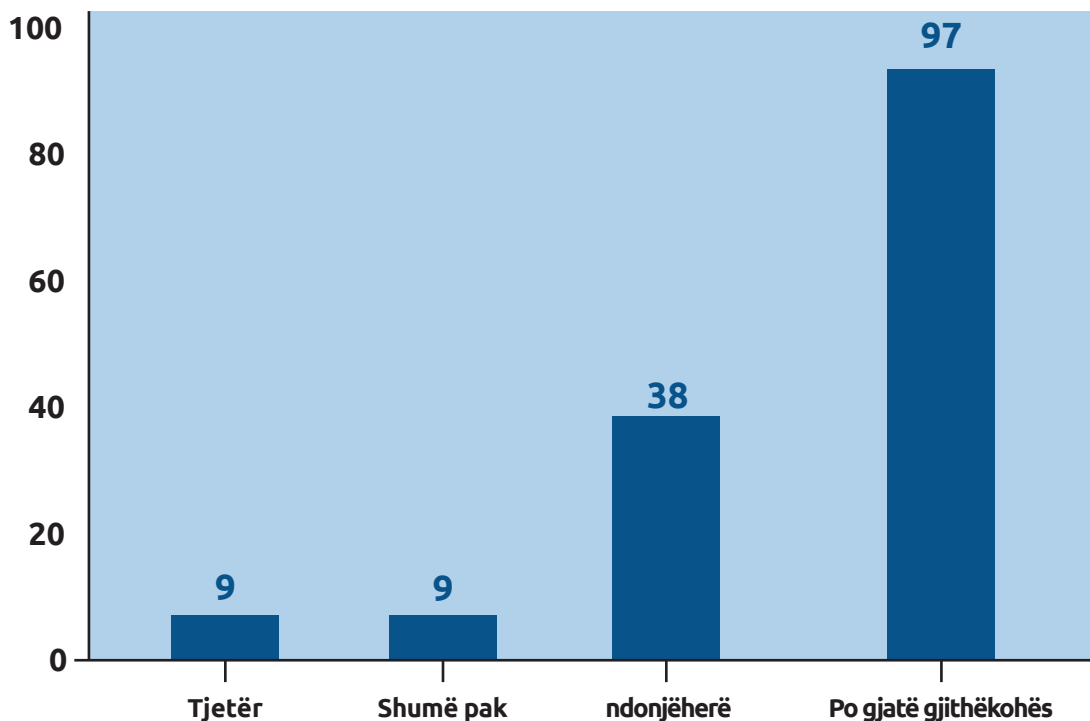
6. A i kishit pajisjet e duhura fëmija juaj për mësim në distancë / virtual?

- Aspak të pajisur
- Mirë të pajisur
- Disi të pajisur
- Shumë mirë i/e pajisur

Pjesa më e madhe e prindërve (75), janë shprehur se fëmija i tyre ka qenë shumë mirë i pajisur për mësimin në distancë; 51 prindër mendojnë se fëmija i tyre ka qenë mirë i pajisur; 26 raportojnë se fëmija ka qenë disi i pajisur; dhe vetëm 1 prind ka thënë se fëmija i tij nuk ka qenë aspak i pajisur.

7. Sipas jush sa keni arritur ta ndihmoni fëmijën tuaj gjatë mësimit në distancë / virtual?

7. Sipas jush sa keni arritur ta ndihmoni fëmijën tuaj gjatë mësimit në distancë / virtual?

Lidhur me pyetjen se sa kanë arritur prindërit të jenë ndihmesë për fëmijët e tyre gjatë mësimit virtual, shumica e prindërve (97) kanë raportuar se kanë arritur ta ndihmojnë fëmijën e tyre gjatë gjithë kohës; 38 prej tyre raportojnë se ndonjëherë kanë arritur ta ndihmojnë fëmijën për mësimin virtual; 9

prindër mendojnë se kanë arritur shumë pak ta ndihmojnë fëmijën e tyre; dhe 9 prindër kanë dhënë përgjigje tjera lidhur me ndihmën e ofruar, duke përfshirë (janë ndihmuar nga fëmijët më të mëdhenj, fëmija nuk ka pasur mësime virtual etj.).

8. Sipas jush cilat ishin problemet/ vështirësitë kryesore që kishte fëmija juaj gjatë mësimit në distancë/ virtual?

Në këtë pyetje janë elaboruar gjerësisht problemet apo vështirësitë kryesore që kishin fëmijët gjatë mësimit virtual. Rreth 45 prindër kanë raportuar se fëmijët e tyre nuk kanë pasur asnjë vështirësi gjatë mësimit në distancë/virtual. Ndërkaq, pjesa tjetër e prindërve kanë cilësuar vështirësi të ndryshme me të cilat janë përballur fëmijët e tyre, të cilat do t'i shqyrtojmë në vijim:

- Mungesa e qartësisht të detyrave
- Probleme me ndaljen e rrymës
- Problemet teknike me rrjetin
- Përshtatja me platformën Zoom
- Vështirësi koncentrimi pasi që në familje kishe shumë anëtarë
- Angazhim i tepruar
- Detyra të shumta të shtëpisë
- Koncentrimi shumë i ulët
- Kohëzgjatje e shkurtër e mësimit

- Vështirësi në kuptimin e mësimit
- Vështirësi në zhvillimin e detyrave të matematikës

Rezultatet janë tejet interesante për faktin se mendimet dhe përgjigjet e prindërve rezultojnë pothuajse identike me përgjigjet dhe vlerësimet që kanë dhënë vetë fëmijët. Kjo lë të nënkuptojë që ekziston një dakordim dhe vetëdije kolektive mbi mënyrën se si ka shkuar procesi i mësimit online.

Një tjetër arsye pse këto rezultate të përputhshme kanë një konotacion pozitiv, është për faktin se përmes këtyre të dhënave kuptojmë që prindërit kanë qenë pjesë aktive gjatë procesit mësues dhe kanë punuar së bashku me fëmijët e tyre.

9. Si prind, çfarë ju duhet të dini më shumë në mënyrë që ta ndihmoni fëmijën tuaj për mësime në distancë/ virtual?

Në këtë pjesë prindërit u ftuan të tregonin për nevojat e tyre për të ndihmuar më tepër fëmijët në mësimin virtual.

Përgjigjet më të shpeshta janë përmbledhur si në vijim:

- Takime më të shpeshta prindër-

mësimdhënës

- Sqarime më të detajuara për detyrat
- Orar më i saktë dhe i koordinuar nga ana e mësimdhënësve
- Udhëzime të hollësishme për përdorimin e teknologjisë

10. Çka do të sugjeronit të ndërmarrë shkolla apo Ministria e Arsimit që mësimi në distancë/ virtual të jetë më i lehtë dhe më i suksesshëm për fëmijën tuaj?

Vetëm një numër i vogël i prindërve pjesëmarrës u përgjigjën që nuk kishte nevojë për ndonjë ndryshim dhe se gjithçka kishte shkuar në rregull. Ndërkaq, e gjithë pjesa tjetër kanë dhënë sugjerimet e tyre lidhur me atë se çfarë duhet intervenuar në mënyrë që mësimi në distancë të jetë më i suksesshëm. Përgjigjet më të shpeshta janë përmbledhur si në vijim:

- Angazhim më i madh i mësimitdhënësve
- Dhurim i pajisjeve teknologjike për ata që nuk kanë kushte ekonomike
- Një orar i saktë dhe i pandryshueshëm
- Mësimi përmes TV të zgjasë më shumë
- Të transmetohen të gjitha lëndët dhe t'u kushtohet e njëjta rëndësi

- Shpjegime më të qarta nga mësimitdhënësit
- Të aplikohet mësimi i kombinuar
- Të mbahet mësim shtesë për nxënësit të cilët kanë rezultate më të ulëta
- Të punojnë të gjithë mësimitdhënësit me të njëjtën platformë
- Të kyçen të gjithë mësimitdhënësit dhe të jenë të rregullt në mësim
- Të vazhdojë mësimi në ambientet e shkollës
- Të sigurohen mjetet mbrojtëse (maskat, dorëzat dhe dezinfektuesit) për të gjithë nxënësit, që mësimi në shkollë të jetë i sigurtë.

11. Sipas jush, nëse vazhdon situata me pandemi, si duhet të vazhdojë procesi mësimor?

Sa i përket vazhdimit të procesit mësimor, 21 prindër mendojnë se mësimi duhet vazhduar përmes Televizionit; 59 mendojnë se mësimi duhet të vazhdojë përmes mësimit virtual në platforma të ndryshme; 43 prindër janë të mendimit se mësimi duhet të vazhdojë të jetë i kombinuar (përmes TV dhe platformave online); dhe pjesa më e madhe e tyre (69), raportojnë se mësimi duhet të zhvillohet në ambientet e shkollës.

12. A keni pasur pakënaqësi për mësimin virtual, nëse po ku jeni ankuar dhe a keni marrë përgjigje?

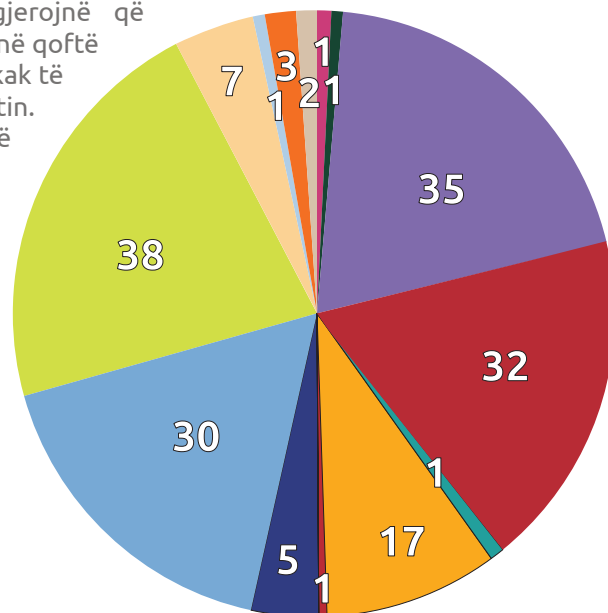
Lidhur me pakënaqësitë mbi mësimin virtual, 100 prindër kanë raportuar se nuk kanë pasur pakënaqësi dhe si rrjedhojë nuk janë ankuar. Ndërkaq, pjesa tjetër kanë shprehur se kanë pasur pakënaqësi. Shumica prej tyre janë ankuar tek mësuesja përkatëse, disa kanë marrë përgjigje, disa jo. Tjerë janë ankuar në Drejtoritë Komunale të Arsimit (DKA), por pa nuk kanë marrë përgjigje për ankesat dhe pakënaqësitë e tyre.

13. Komente/ sugjerime tjera

Në këtë pjesë shumica e prindërve pjesëmarrës në hulumtim, e kanë shfrytëzuar për t'i falënderuar mësime të cilat e kanë kryer punën me përpikëri. Të tjerë janë shprehur se do dëshironin që mësimi të vazhdonte në ambientet e shkollës dhe jo virtualisht. Njëri nga prindërit ka theksuar se është mirë të zhvillohet për të gjitha shkollat e Kosovës, një CMS moodle.org dhe aty të vendosen të gjitha materialet për mësim dhe zgjidhje detyrash. Të tjerë prindër sugjerojnë që fëmijëve të mos u vihen mungesa në qoftë se ata nuk kyçen në mësim për shkak të probleme me rrymë apo me rrjetin. Një tjetër sugjerim është që të merren shembuj mësime të cilat e kanë kryer punën me përpikëri dhe të vlerësohet e shpërblehet puna e tyre nga DKA dhe MASH dhe puna e tyre të merret shembull.

Nga cila komunë jeni?

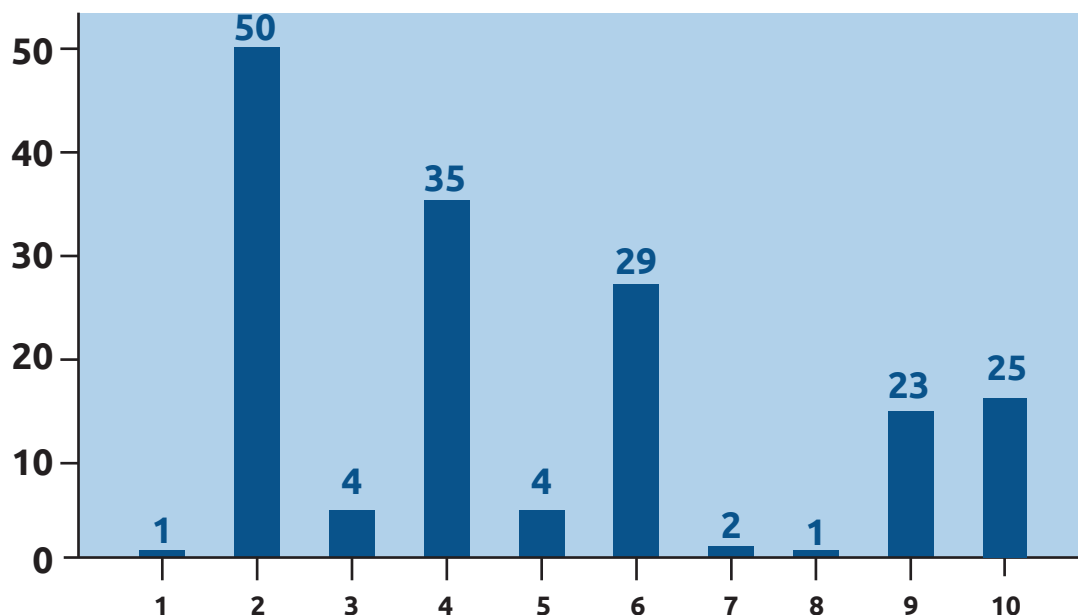
● Bec	● Mitrovicë
● Besi	● Pejë
● Ferizaj	● Prishtinë
● Gjakovë	● Prizren
● Gjakovë	● Rimanisht
● Gjilan	● Skivjan
● Leban	● Zveçan

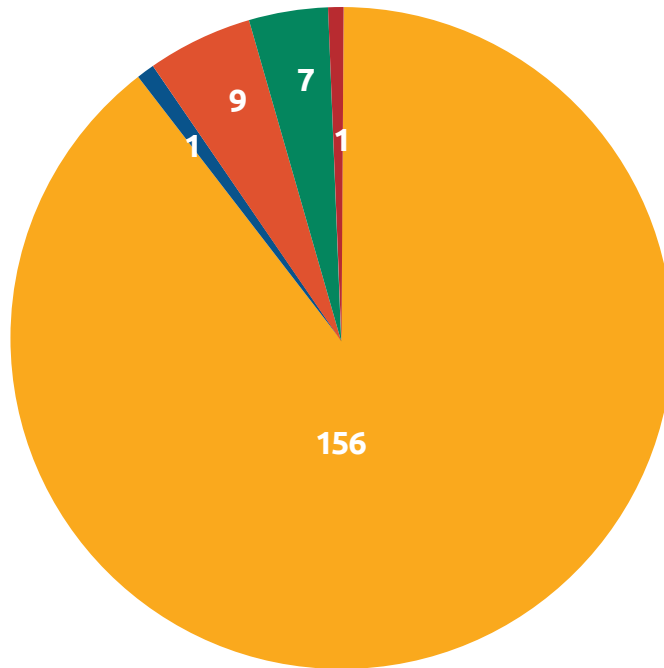
Numri më i madh i fëmijëve pjesëmarrësve janë nga komuna e Prishtinës (38), 35 pjesëmarrës nga komuna e Ferizajt, 32 nga komuna e Gjakovës, 30 nga komuna e Pejës, nga Gjilani gjithsej 17 pjesëmarrës, 7 nga komuna e Prizrenit, 5 nga Mitrovica, 3 pjesëmarrës nga Skivjani, 2 pjesëmarrës nga komuna e Zveçanit, dhe nga 1 fëmijë pjesëmarrës nga komunat: Leban, Rimanisht, Besi dhe Bec.

Niveli aktual i shkollimit

Numri më i madh i fëmijëve pjesëmarrësve janë nga komuna e Prishtinës (38), 35 pjesëmarrës nga komuna e Ferizajt, 32 nga komuna e Gjakovës, 30 nga komuna e Pejës, nga Gjilani gjithsej 17 pjesëmarrës, 7 nga komuna e Prizrenit, 5 nga Mitrovica, 3 pjesëmarrës nga Skivjani, 2 pjesëmarrës nga komuna e Zveçanit, dhe nga 1 fëmijë pjesëmarrës nga komunat: Leban, Rimanisht, Besi dhe Bec.

Në cilën klasë jeni momentalisht

1. Ake vijuar rregullisht mësimin në distancë / Virtuale?

● Po
 ● Jo
 ● Ndonjëherë
 ● Me vështirësi
 ● Nuk e di

Të pyetur se në cilën klasë janë aktualisht, fëmijët (respondentët) janë përgjigjur si në vijim: Vetëm një nxënës është në klasën e 1-rë; pjesa më e madhe e tyre, gjithsej 50 fëmijë janë në klasën e 2-të fillore; 4 fëmijë janë në klasën e 3-të të shkollës fillore; 35 prej tyre vijnë në klasën e 4-të; 4 fëmijë janë nxënës në klasën e 5-të; 29 nxënës janë në klasën e 7-të fillore; 2 fëmijë vijnë në klasën e 8-të; vetëm një fëmijë është nxënës në klasën e 9-të të shkollës fillore; 23 vijnë në klasën e 10-të apo vitin e parë të shkollës së mesme; dhe gjithsej 25 nxënës që janë në

klasën e 11-të apo vitin e dytë të shkollës së mesme.

Me përjashtim të klasës së 6-të të shkollës fillore dhe klasës së 12-të të shkollës së mesme, të gjitha klasat e tjera janë të përfshira në studim, që i jep një vlerë të shtuar këtij hulumtimi duke qenë se jep një pasqyrë tejet reprezentative dhe gjithëpërfshirëse mbi procesin mësimor në distancë/virtual, gjatë periudhës së pandemisë.

Të pyetur nëse e kanë vijuar rregullisht mësimin në distancë/ virtual, numri më i madh i fëmijëve (156), ka raportuar se po i ka ndjekur mësimet virtuale rregullisht. Një pjesë tjetër (9), raporton se i ka ndjekur mësimet ndonjëherë; 7 fëmijë i kanë ndjekur mësimet virtuale me vështirësi; dhe vetëm 1 fëmijë nuk i ka ndjekur rregullisht mësimet e mbajtura në distancë apo virtualisht.

Sfida më e madhe e të mësuarit në distancë/ virtual ka të bëjë kryesisht me menaxhimin e kohës dhe teknologjisë. Për nxënësit që janë të prirur për zvarritje akademike, të mësuarit në internet mund të jetë e vështirë për tu koordinuar dhe motivimi për të vijuar

rregullisht mësimin mund të jetë një sfidë në vete. Meqenëse shumica e të mësuarit në distancë varet nga aftësia e një nxënësi për t'i dhënë vetë drejtimin mësimi, nxënësit që janë mësuar me ndjekjen e udhëzimeve dhe orientimin nga një supervisor (mësimdhënësi/ja), mund të jenë më të prirur për të pasur motivim, pjesëmarrje dhe performancë më të ulët akademike. Ndërkaq, për ata nxënës që kanë përkushtimin dhe motivimin për t'iu përshtatur të mësuarit në distancë/virtual, ata mund të kenë një lloj përparësie por prapë mund të kenë pengesa tjera, të cilat do shqyrtohen në pyetjet në vazhdim.

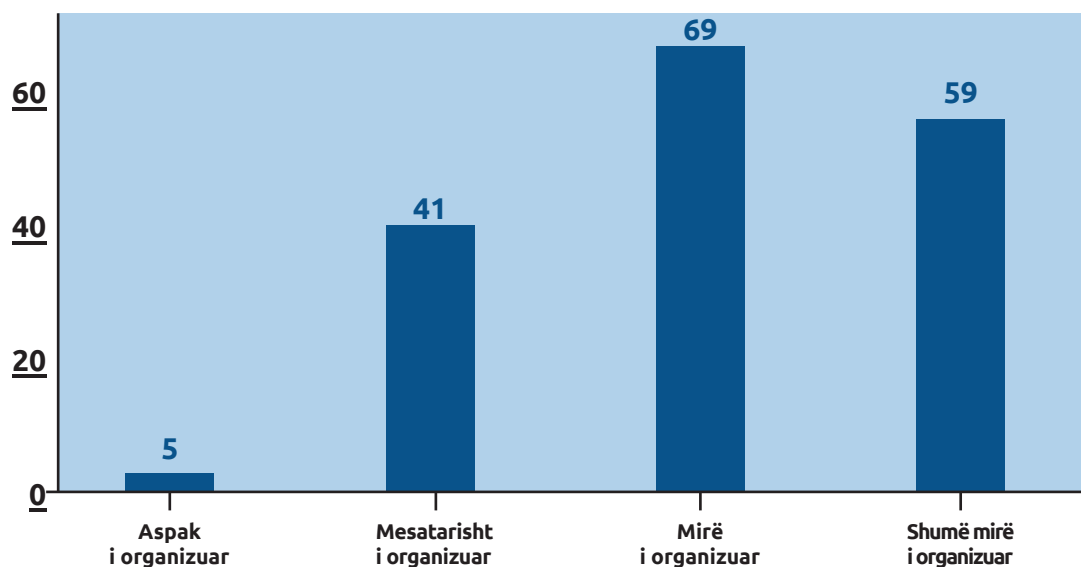
Nëse nuk e ke vijuar mësimin virtual, cilat ishin arsytet?

Duke qenë se numri më i madh i fëmijëve pjesëmarrës e kanë vijuar mësimin virtual, pjesa tjetër ka deklaruar që ka qenë e vështirë për shkak të problemeve teknike me rrymën dhe internetin; mësuesja nuk ka mbajtur mësim online por vetëm ka dërguar detyra të shtëpisë, orari ka qenë i papërshtatshëm, mësimi është mbajtur në mënyrë të çrregullt, si dhe problem kryesor ka qenë mungesa e pajisjeve teknologjike.

Këto rezultate janë në përputhje me rezultatet e shumicës së hulumtimeve të organizuara në vende të ndryshme të botës, dhe në sisteme të ndryshme edukativo-arsimore. Të mësuarit në distancë/virtual në tërësinë e tij varet nga pajisjet teknologjike dhe interneti, Mësimdhënësit dhe nxënësit me mungesë të mjeteve teknologjike të nevojshme për mësim dhe me lidhje të dobët

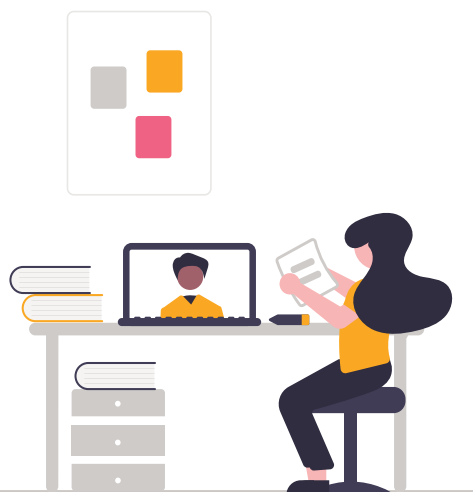
në internet, mund të kenë pësuar gjatë këtij procesi mësimor. Varësia e të mësuarit në internet nga pajisjet teknologjike dhe sigurimi i pajisjeve ishte një sfidë e madhe jo vetëm për fëmijët dhe prindërit e tyre, por edhe për institucionet në vend. Sfida për institucionet arsimore nuk është vetëm gjetja e pajisjeve teknologjike dhe përdorimi i saj por edhe rindërtimi i imazhit të arsimit, duke ndihmuar kështu nxënësit, prindërit dhe stafin akademik që kërkojnë udhëzime mbi njohuritë dhe zotërimin digjital.

3. Sipas jush mësimi në distancës/ virtual ka qenë i organizuar?

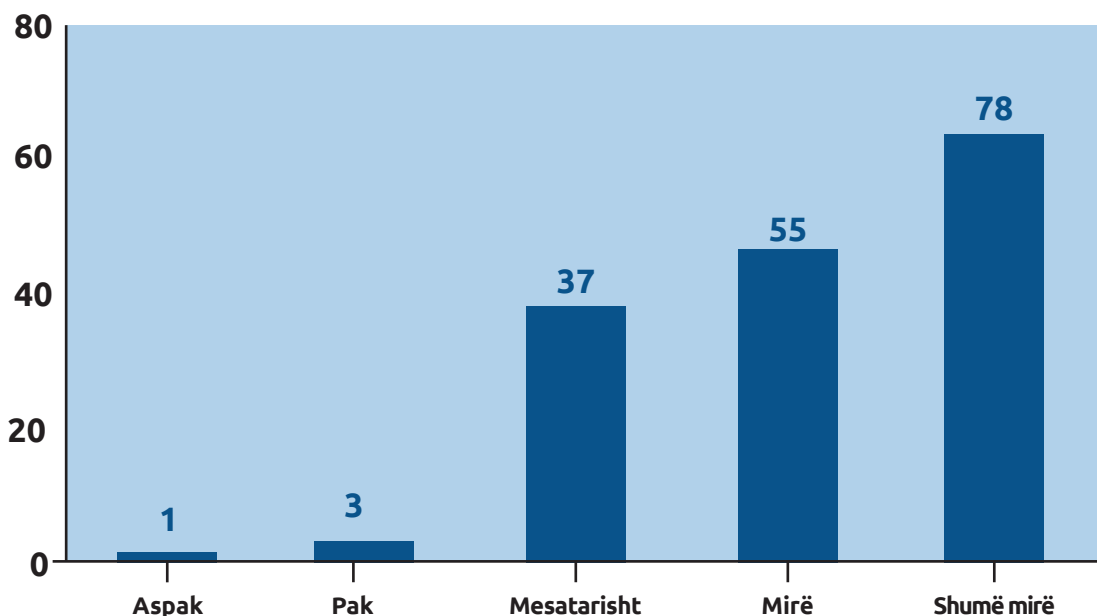

3. Sipas jush mësimi në distancë / virtual ka qenë i organizuar?

Pjesa më e madhe e fëmijëve (69), kanë raportuar se mësimi virtual ka qenë mirë i organizuar; një pjesë tjetër (59) mendon se mësimi në distancë ka qenë shumë mirë i organizuar; 41 prej tyre raporton se mësimi ka qenë mesatarisht i organizuar; dhe 5 fëmijë kanë dhënë mendimin se mësimi në distancë nuk ka qenë aspak i organizuar.

4. A ishin të kuptueshme detyrat e shtëpisë?

4. A ishin të kuptueshme detyrat e shtëpisë

Duke qenë se numri më i madh i fëmijëve pjesëmarrës e kanë vijuar mësimin virtual, pjesa tjetër ka deklaruar që ka qenë e vështirë për shkak të problemeve teknike me rrymën dhe internetin; mësuesja nuk ka mbajtur mësim online por vetëm ka dërguar detyra të shtëpisë, orari ka qenë i papërshtatshëm, mësimi është mbajtur në mënyrë të çrregullt, si dhe problem kryesor ka qenë mungesa e pajisjeve teknologjike.

Këto rezultate janë në përputhje me rezultatet e shumicës së hulumtimeve të organizuara në vende të ndryshme të botës, dhe në sisteme të ndryshme edukativo-arsimore. Të mësuarit në distancë/virtual në

tërësinë e tij varet nga pajisjet teknologjike dhe interneti, Mësimdhënësit dhe nxënësit me mungesë të mjeteve teknologjike të nevojshme për mësim dhe me lidhje të dobët në internet, mund të kenë pësuar gjatë këtij procesi mësimor. Varësia e të mësuarit në internet nga pajisjet teknologjike dhe sigurimi i pajisjeve ishte një sfidë e madhe jo vetëm për fëmijët dhe prindërit e tyre, por edhe për institucionet në vend. Sfidat për institucionet arsimore nuk është vetëm gjetja e pajisjeve teknologjike dhe përdorimi i saj por edhe rindërtimi i imazhit të arsimit, duke ndihmuar kështu nxënësit, prindërit dhe stafin akademik që kërkojnë udhëzime mbi njohuritë dhe zotërimin digjital.

Në pyetjen se a ishin të kuptueshme detyrat e shtëpisë që janë dhënë gjatë mësimimit në distancë, vetëm njëri (1) nga fëmijët ka thënë se detyrat nuk ishin aspak të kuptueshme; 3 fëmijë janë përgjigjur se detyrat kanë qenë pak të kuptueshme; 37 janë shprehur se detyrat ishin mesatarisht të kuptueshme; një pjesë tjetër e

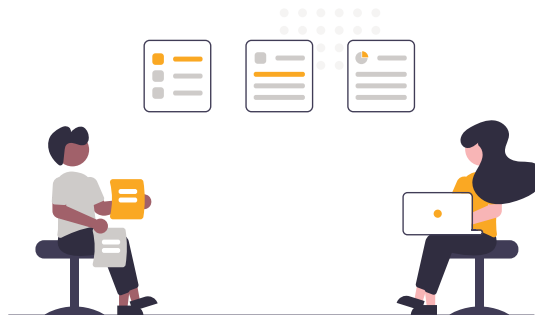
fëmijëve (55) kanë raportuar se detyrat kanë qenë mirë të kuptueshme; dhe pjesa më e madhe e fëmijëve pjesëmarrës (78) ka deklaruar se detyrat e shtëpisë kanë qenë shumë të kuptueshme.

5. Nëse ke pasur nevojë për ndihmë në detyrat e shtëpisë, kush të ka ndihmuar?

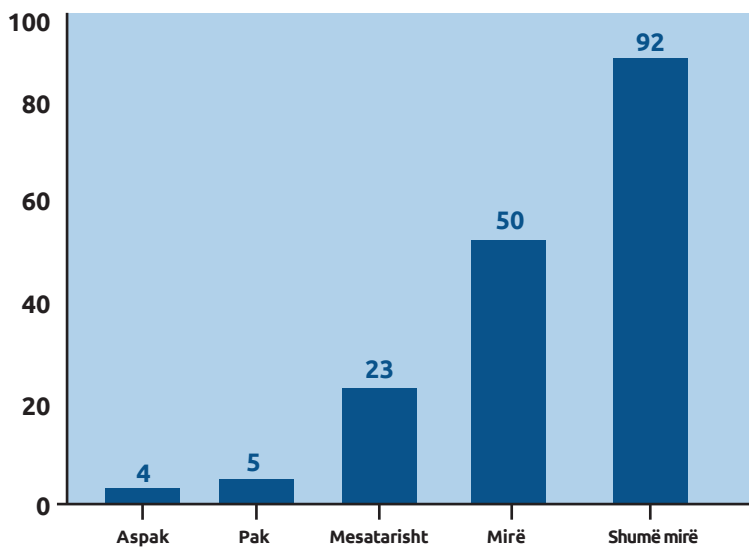
Shumica e fëmijëve kanë raportuar se kanë pasur burime të shumëfishta të ndihmës sa i përket detyrave të shtëpisë. Në vijim do raportojmë për një përmbledhje të burimeve të ndihmës të raportuara nga fëmijët. Një numër i madh i fëmijëve (115), i ka konsideruar prindërit si ndihmë primare për detyrat e shtëpisë; 73 fëmijë kanë marrë ndihmë nga mësimdhënësi/ja; 35 fëmijë kanë marrë ndihmë shtesë edhe nga shokët dhe shoqet e klasës; 26 fëmijë kanë pasur ndihmë për detyra edhe nga anëtarët e tjerë të familjes; 18 fëmijë kanë raportuar se nuk kanë pasur nevojë për ndihmë; dhe edhe pse një numër i vogël, prapë fatkeqësisht 4 fëmijë kanë raportuar se nuk kanë marrë ndihmë nga askush në lidhje me detyrat e shtëpisë.

Rezultatet qartazi tregojnë nevojën e madhe që kanë pasur fëmijët në lidhje me detyrat e shtëpisë; për më tepër që kanë pasur nevojë për burime të shumëfishta të ndihmës. Një nga problemet kyçe që është vënë në pah

gjatë mbajtjes së mësimimit online në periudhën e pandemisë, ka qenë mbingarkesa e nxënësve me detyra të shtëpisë. Kjo mbingarkesë ka rritur nivelet e stresit dhe të ankthit tek nxënësit, e cila mund të rezultojë në probleme të shëndetit mendor, dhe si rrjedhojë, në rënie të performancës akademike.

6. Sipas jush a kanë qenë mësime dhënësit e përgatitur për mësimin në distancë/virtual?

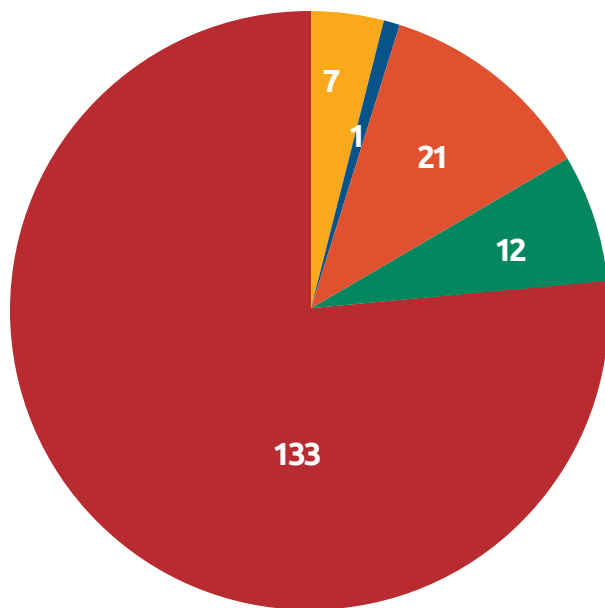

4. A ishin të kuptueshme detyrat e shtëpisë

Lidhur me përgatitjen e mësime dhënësit për mësimin në distancë, 4 fëmijë janë shprehur se mësime dhënësit nuk kanë qenë aspak të përgatitur për mësimin virtual; 5 kanë thënë se kanë qenë pak të përgatitur; 23 fëmijë janë përgjigjur se mësime dhënësit kanë qenë mesatarisht të përgatitur për mësimin në distancë; tutje, 50 fëmijë raportojnë se mësime dhënësit kanë qenë mirë të përgatitur; dhe pjesa më e madhe (92), mendojnë se mësime dhënësit kanë qenë shumë mirë të përgatitur.

Duke qenë se në Kosovë i gjithë sistemi edukativo-arsimor mbështetet në literaturë tekstuale, dhe përfshin shumë pak inkuadrin e pjesës teknologjike, kjo krizë

pandemie ka ekspozuar shumë pamjaftueshmëri dhe nevojën për ndryshim në sistemin tonë arsimor. Kapaciteti i mësuesve për të përdorur teknologjinë ka qenë boshti në të cilin është mbështetur dhe varur i gjithë sukcesi apo dështimi i procesit të mësimin në distancë dhe virtual. Kompetenca digjitale e mësime dhënësit dallon shumë duke marrë parasysh nivelin e edukimit, moshën dhe zonën urbane apo rurale ku jep mësim, prandaj edhe përgatitja e tyre varion dhe kjo u ka dhënë mundësinë nxënësve që të bëjnë diferencën dhe vlerësimin mbi kompetencën e tyre, siç edhe është shprehur në rezultatet e mësipërme.

7. A ka qenë reale mënyra e vlerësimit tuaj përmes mësimit në distancë / virtuale?

- Po
- Ndonjëherë
- Jo
- Me vështirësi
- Nuk e di

Lidhur me këtë pyetje, pjesa më e madhe e fëmijëve pjesëmarrës (133), shprehen se realisht nuk e dinë nëse mënyra se si janë vlerësuar për këtë periudhë akademike ka qenë reale; 21 fëmijë mendojnë se kjo mënyrë vlerësimi ndonjëherë ka qenë reale; 12 raportojnë se mënyra e vlerësimit nuk ka qenë aspak reale; 7 mendojnë se po ka qenë reale mënyra e vlerësimit; dhe një (1) fëmijë mendon se jo nuk ka qenë reale mënyra e vlerësimit.

Mënyra e vlerësimit ka qenë një ndër polemikat më të diskutuara sa i përket mësimit në distancë. Në të mësuarit virtual, vlerësimet shpesh kryhen në internet përmes të cilave mësime të mësuara janë të

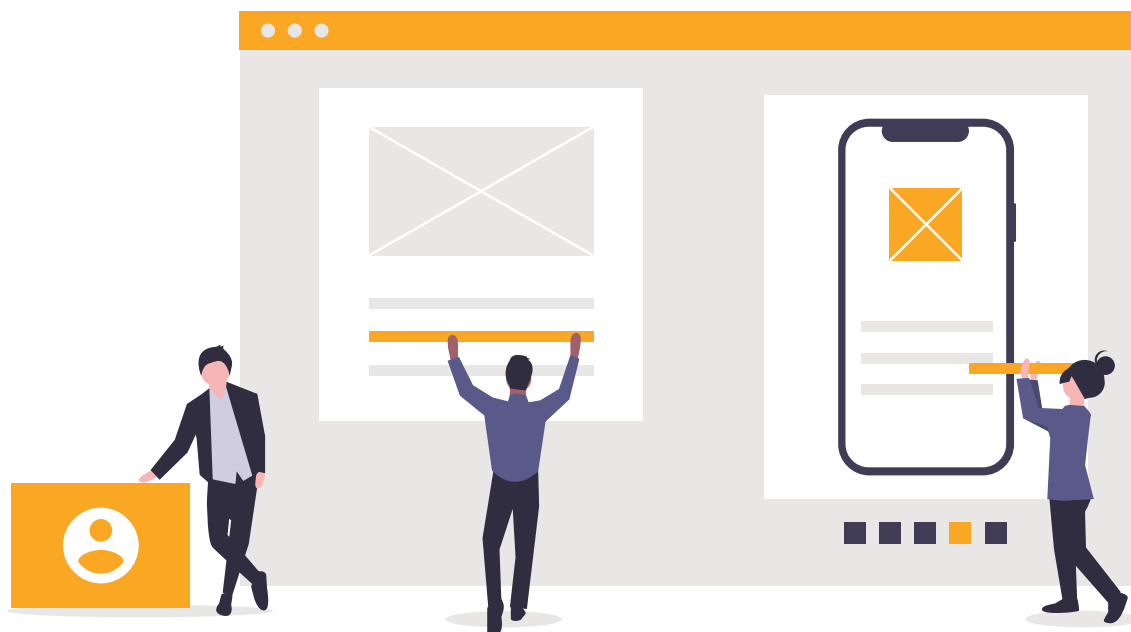
kufizuar në mbikëqyrjen e nxënësve, duke e bërë të pamundur rregullimin dhe kontrollimin e mashtrimit gjatë procesit të testimit. Për më tepër, që nxënës të ndryshëm performojnë më mirë varësisht mënyrës së vlerësimit që u shkon më përshatit atyre, dhe kjo mënyrë e testimit e ka pamundësuar këtë, duke krijuar vlerësime që ndoshta nuk janë as reale e as të drejta sipas perceptimit të vetë fëmijëve pjesëmarrës.

8. Çka të ka pëlqyer më së shumti nga mësimi në distancë/ virtual?

Në këtë pjesë, fëmijët janë ftuar të elaborojnë në mënyrë të hapur për gjërat që ju kanë pëlqyer më së shumti nga mësimi në distancë/virtual. Në vijim janë përmbledhur përgjigjet më të shpeshta, si:

- Ambienti në shtëpi ka qenë më i qetë se në klasë
- Kemi kaluar më shumë kohë me familje
- Ka qenë interesante komunikimi me platforma të ndryshme virtuale
- Përvetësim i teknologjisë
- Ka qenë përparësi fakti që mësimet që janë dhënë në RTK kanë qenë edhe në Youtube, dhe kemi mundur t'i rishikojmë sa herë kemi pasur nevojë.

- Lëndët mësimore kanë qenë më të lehta për t'u mësuar
 - Mësimi ishte me orar më të shkurtër dhe kemi pasur më shumë kohë të lirë
- Vlen të ceket, që një pjesë e konsiderueshme e fëmijëve kanë shprehur se nuk ju ka pëlqyer aspak mësimi në distancë/virtual por vetëm ka qenë një domosdoshmëri.

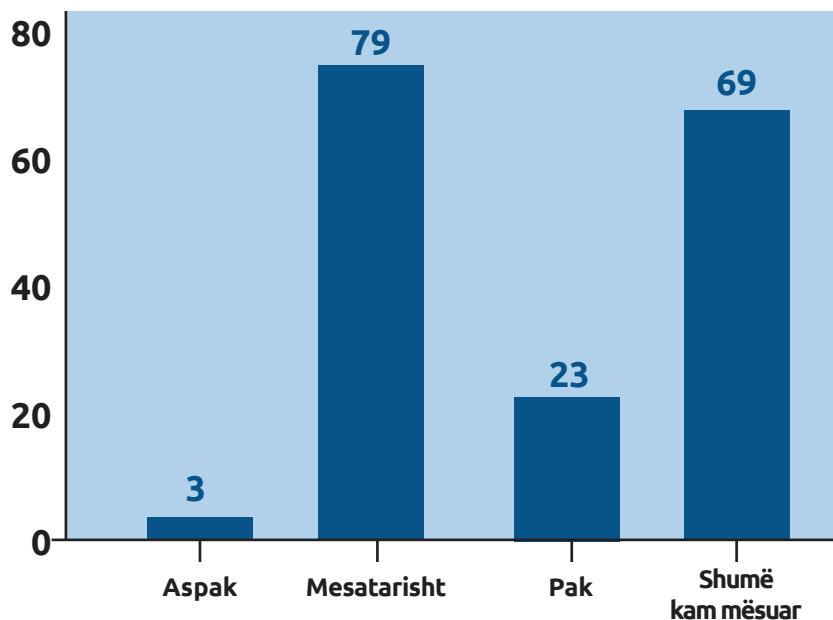
9. Sipas jush sa e vlerësoni se keni mësuar gjëra të reja gjatë mbajtjes së mësimit në distancë/ virtual?

Fëmijëve u është kërkuar të japin një vlerësim lidhur me atë se sa mendojnë se kanë mësuar gjëra të reja gjatë mësimit në distancë. 3 fëmijë kanë raportuar se nuk kanë mësuar aspak gjëra të reja gjatë mësimit virtual; numri më i madh i fëmijëve pjesëmarrës (79) ka konsideruar se mesatarisht kanë mësuar gjëra të reja; 23 prej tyre mendojnë se kanë mësuar pak; dhe 69 fëmijë raportojnë se kanë mësuar shumë gjëra të reja gjatë mësimit virtual.

Për shumicën e fëmijëve apo nxënësve pjesëmarrës, edhe bazat e të mësuarit nuk kanë qenë të disponueshme në ambientet e shtëpisë. Kjo për arsye edhe të

ndërhyrjeve që mund të kenë ardhur nga pjesëtarët tjerë të familjes gjatë orarit mësimor. Ndërhyrja e anëtarëve të familjes, mund të ketë shkaktuar devijim ose shpërqendrim të vëmendjes tek fëmijët në mësimin në distancë gjatë procesit të mësimit, dhe kjo ka qenë një sfidë plus për fëmijët për të qenë në gjendje të kuptojnë mësimet.

Shtuar faktit edhe që, shumica e mësimit në kushtet e krijuara nuk kanë arritur të përmbushin objektivat e lëndës siç do kishin bërë në ambientet e shkollës, kjo gjë që ka sjellë mungesën e vëmendjes dhe vullnetit të fëmijëve për të mësuar gjëra të reja gjatë kësaj periudhe.

10. A do donit të ndryshonit diçka në mënyrën e mësimit në distancë/virtual?

Qëllimi i kësaj pyetje ka qenë identifikimi i praktikave që nuk kanë qenë efektive gjatë mësimit në distancë, dhe mendimet e nxënësve se çfarë do duhej të bëhej më mirë. Ndërsa vetëm një numër i vogël i fëmijëve pjesëmarrës kanë raportuar se gjithçka ka qenë në rregull, pjesa më e madhe e fëmijëve kanë dhënë sugjerime mbi ndryshimet e nevojshme për përmirësimin e mësimit në distancë. Raportimet e tyre janë përmbledhur si në vijim:

- Mësimdhënësit të jenë më të përgatitur
- Detyrat e shtëpisë të jenë më të qarta
- Të ketë më pak detyra

- Kohëzgjatja e orëve mësimore të jetë më e gjatë
- Kohëzgjatja në TV të jetë më e gjatë
- Të ketë mundësi komunikimi me nxënësit e tjerë të klasës
- Orari të jetë më i përshtatshëm
- T'i jepet mundësia secilit nxënës të flasë
- Të ketë aktivitete brenda orës që janë më atraktive
- Mësimi të zhvillohet vetëm në një platformë
- Të respektohet dhe të ndiqet plan programi, jo të shpjegohen gjërat e njëjta

11. A keni pasur pakënaqësi për mësimin virtual, nëse po ku jeni ankuar dhe a keni marrë përgjigje?

Nxënësit pjesëmarrës gjithashtu kanë treguar mbi pakënaqësitë e tyre dhe nëse kanë paraqitur ankesa lidhur me mësimin virtual. Një pjesë e tyre kanë raportuar se nuk kanë pasur pakënaqësi dhe as nuk janë ankuar. Ndërkaq, pjesa tjetër ka pasur dhe ka raportuar pakënaqësitë e ndryshme që kanë pasur.

Gati të gjithë fëmijët pjesëmarrës raportojnë se janë ankuar tek kujdestari/ja e klasës, ose mësimdhënësit e tjerë por nuk kanë marrë përgjigje nga asnjëri prej tyre.

Të dhënat e nxjerra nga kjo pyetje, na lë të nënkuptojmë që fëmijët janë plotësisht të vetëdijshëm për gjërat që nuk kanë shkuar siç duhet gjatë mësimin virtual dhe në distancë. Për më tepër, ata dëshmojnë edhe për marrjen e iniciativës për ndryshim, duke kërkuar përgjigje mbi pakënaqësitë e tyre. Besojmë se hapi i parë që duhet të ndërmerret për përmirësimin e mëtutjeshëm të procesit mësimor, është marrja në konsideratë e ankesave dhe pakënaqësive të fëmijëve, dhe bashkëpunimi me ta për të arritur në rezultate sa më të kënaqshme për të gjitha palët.

12. Sipas jush, nëse vazhdon situata me pandemi, si duhet të vazhdojë procesi mësimor?

Sa i përket vazhimit të procesit mësimor, 20 fëmijë mendojnë se mësimi duhet vazhduar përmes Televizionit; 58 mendojnë se mësimi duhet të vazhdojë përmes mësimin virtual në platforma të ndryshme; 47 fëmijë janë të mendimit se mësimi duhet të vazhdojë të jetë i kombinuar (përmes TV dhe platformave online); një pjesë tjetër (58), raportojnë se mësimi duhet të zhvillohet në ambientet e shkollës; dhe 12 fëmijë raportojnë se nuk e dinë se si duhet vazhduar procesi mësimor nëse vazhdon situata me pandemi.

Rezultatet e mësipërme tregojnë për një ambivalencë të fëmijëve lidhur me vazhdimësinë e procesit mësimor në vitin e ri akademik. Kjo pavendosmëri jep indikacione se sa shumë konfuzitet ka shkaktuar tek fëmijët kjo llojllojshmëri e mbajtjes së procesit mësimor. Siç vihet re edhe nga rezultatet e shpërndara, sipas fëmijëve asnjëra mënyrë e mbajtjes së mësimin nuk ka qenë e arrirë dhe nuk ka mundur të përmbushë plotësisht kërkesat e tyre lidhur me procesin mësimor.

13. Komente/ sugjerime tjera?

Në këtë pjesë, njëjtë sikurse edhe pjesëmarrësit prindër, shumica e fëmijëve pjesëmarrës në hulumtim, e kanë shfrytëzuar për t'i falënderuar mësimitdhënësit të cilët e kanë kryer punën me përpikëri. Të tjerë janë shprehur se do dëshironin që kjo situatë të mos përsëritet më dhe mësimi të vazhonte normalisht në ambientet e shkollës dhe jo në distancë apo në mënyrë virtuale.

Një nga arsyet kyçe sipas psikologëve përse fëmijët shpresojnë dhe anojnë më shumë nga mësimi në mënyrë fizikë në ambientet e shkollës, ka të bëjë edhe me pjesën e socializimit dhe interaksionit. Të mësuarit në distancë apo përmes internetit, humbet tërheqjen dhe zbeh interesin për nxënësit që janë të dhënë pas përvojave tradicionale që ofron ambient i shkollës.

Pa bashkëveprimet në shkollë me mësimitdhënësit, shokët dhe shoqet e klasës, nxënësit e tjerë, aktivitetet në oborr, apo në grupet sportive apo ato të artit, shumë nxënës mund të ndihen të izoluar. Si rrjedhojë, izolimi shoqëror shfaqet si një arsye kryesore pse nxënësit tërhiqen nga mësimet dhe kanë interes më të ulët për vijimin e shkollës. Ky nivel i zvogëluar i ndërveprimit shoqëror dobëson përvojën shkollërore për shumë nxënës, dhe mund të ketë ndikim afatgjatë në motivimin dhe performancën e tyre akademike.

Konkluzionet e të gjeturave nga pyetëtorët me prindërit dhe nxënësit

Prindërit:

1. Nga 153 prindër të intervistuar 109 apo 2/3 (75%) e prindërve konsiderojnë se kanë qenë shumë mirë ose mirë të informuar për mësimin online të fëmijëve të tyre.
2. Shumica e prindërve, 133 nga 153 mendojnë se ishin shumë mirë apo mirë të përgatitur me shkathtësi teknologjike për t'i përdorur IT pajisjet dhe për t'i ndihmuar fëmijët e tyre.
3. Për prindër, burimi kryesor për informacionin rreth mësimin online kanë qenë mediat 101 nga 153 prindër.
4. Vetëm 34 prindër nga 153 mendojnë se mësimi online nuk ka pasur vështirësi për fëmijët e tyre.
5. Nga 153 prindër 130 deklarojnë se fëmija i tyre ka qasje të pakufizuar në internet.
6. Gjithsej 126 fëmijë nga 153 raportohet se kanë qenë të pajisur me teknologji informative adekuate për të përcjellë mësimin online.
7. Një numër i konsiderueshëm 97 nga 153 prindër kanë ndihmuar fëmijët e tyre gjatë gjithë kohës së mësimin online. Gjithashtu 35 prindër kanë ndihmuar ndonjëherë.
8. 108 prindër kanë paraqitur disa probleme gjatë mësimin online. Ndërsa, 1/3 apo 45 nga 153 prindër kanë deklaruar se fëmijët e tyre nuk kanë hasur në vështirësi gjatë mësimin online. Vështirësitë që kanë paraqitur janë: Mungesa e qartësisë të detyrave; Probleme me ndaljen e rrymës; Problemet teknike me rrjetin; Adaptimi me platformën Zoom; Vështirësi koncentrimi pasi që në familje kishte shumë anëtarë; Angazhim i tepruar; Detyra të shumta të shtëpisë; Koncentrimi shumë i ulët; Kohëzgjatje e shkurtër e mësimin; Vështirësi në kuptimin e mësimin; Vështirësi në zhvillimin e detyrave të matematikës
9. Kërkesat më të shpeshta të prindërve për të ndihmuar fëmijët e tyre gjatë mësimin online kanë qenë: Takime më të shpeshta prindër-mësimdhënës; Sqarime më të detajuara për detyrat; Orar më i saktë dhe i koordinuar nga ana e mësimdhënësve; Udhëzime të hollësishme për përdorimin e teknologjisë
10. Gjithashtu kërkesat më të shpeshta të prindërve karshi shkollës dhe Ministrisë së arsimit konsistojnë në: Angazhim më i madh i mësimdhënësve; Dhurim i pajisjeve teknologjike për ata që nuk kanë kushte ekonomike; Një orar i saktë dhe i pandryshueshëm; Mësimi përmes TV të zgjasë më shumë; Të transmetohen të gjitha lëndët dhe t'u kushtohet e njëjta rëndësi
11. Shpjegime më të qarta nga mësimdhënësit; Të aplikohet mësimi i kombinuar; Të mbahet mësim shtesë për nxënësit të cilët kanë rezultate më të ulëta; Të punojnë të gjithë; mësimdhënësit me të njëjtën platformë; Të kyçen të gjithë mësimdhënësit dhe të jenë të rregullt në mësim; Të vazhdojë mësimi në ambientet e shkollës; Të sigurohen mjetet mbrojtëse (maskat, dorezat dhe dezinfektuesit) për të gjithë nxënësit, që mësimi në shkollë të jetë i sigurtë

12. Sa i përket mënyrës se vazhdimet të mësimet në kushte pandemie, mendimet e prindërve janë krejtësisht të ndara: 21 prindër mendojnë se mësimi duhet vazhduar përmes televizionit; 59 përmes mësimet virtual në platforma të ndryshme; 43 se mësimi duhet të vazhdojë të jetë i kombinuar (përmes TV dhe platformave online); dhe pjesa më e madhe e tyre (69), raportojnë se mësimi duhet të zhvillohet në ambientet e shkollës.
13. Numri më i madh i tyre diku 1/3 apo 100 nga 153 prindër nuk kanë raportuar se kanë pasur ndonjë pakënaqësi gjatë mësimet online të fëmijëve te tyre. Vlen të ceket se disa që kanë paraqitur pakënaqësi nuk kanë pasur ku t'i realizojnë dhe apo nuk kanë marrë ndonjë përgjigje nëse këto i kanë drejtuar kryesisht në shkollë apo te kujdestaret e klasës.

Nxënësit:

1. Nga 174 fëmijë që janë përgjigjur pyetësorit 156 prej tyre kane vijuar rregullisht mësimin virtual dhe 18 prej tyre me vështirësi apo ndonjëherë dhe 1 fëmijë nuk ka përcjellë mësimin.
2. Mungesa në mësim ka qene kryesisht për shkak te pengesave teknike si: ndërprerja e shpeshte e rrymës, probleme me internet apo mungesë të pajisjeve teknologjike.
3. Nga 174 fëmijë 69 mendojnë se mësimi online ka qene mire i organizuar; një pjesë tjetër 59 mendon se mësimi në distancë ka qene shumë mirë i organizuar; 41 mesatarisht i organizuar; dhe 5 fëmijë kanë dhënë mendimin se mësimi në distancë nuk ka qene aspak i organizuar.
4. Shumica deklarojnë se detyrat e shtëpisë ishin të kuptueshme: 78 shumë të kuptueshme; 55 të kuptueshme; 37 mesatarisht; 3 pak të kuptueshme dhe një nxënës deklaroi se nuk kanë qene aspak të kuptueshme.
5. Ndhima për detyra të shtëpisë ka ardhur nga disa burime te ndryshme: 115 nga prindërit; 73 nga mësimdhënësit; 35 nga shokët dhe shoqet e klasës; 26 nga anëtarët tjerë të familjes; 18 nuk kanë pasur nevojë dhe 4 nuk janë ndihmuar nga askush.
6. Nxënësit mendojnë se mësimdhënësit e tyre kanë qene të përgatitur për mënyrën e mësimet virtual: 92 nxënës mendojnë se mësimdhënësit kanë qene shumë mirë të përgatitur, 52 mire; 23 mesatarisht; 5 nxënës mendojnë se mësimdhënësit e tyre nuk kane qene të përgatitur për mësimin virtual.
7. Përgjigje shume interesante dalin nga pyetja A ka qene reale mënyra e vlerësimit tuaj përmes mësimet në distancë/virtual? Një shumice absolute e nxënësve 133 përgjigjen se nuk e dinë nëse vlerësimi ka qene real; 21 ndonjëherë reale; 12 nuk ka qene aspak reale; 7 mendojnë se ka qene reale.
8. Mësimi virtual për nxënësit nuk ka qene diçka e preferuar si forme e mësimet por kanë kuptuar se ka qene një domosdoshmëri dhe se atyre në këtë aspekt ju ka parapëlqyer: Ambienti në shtëpi ka qene më i qetë se në klasë; Kemi kaluar më shumë kohë më familje; Ka qene interesante; komunikimi me platforma të ndryshme virtuale; Përvetësim i teknologjisë; Ka qene përparësi fakti që mësimet që janë dhënë në RTK kanë qene edhe në Youtube, dhe kemi mundur t'i rishikojmë sa herë kemi pasur nevojë; Lëndët mësimore

kanë qenë më të lehta për t'u mësuar; Mësimi ishte me orar më të shkurtë dhe kemi pasur më shumë kohë të lirë.

9. Nxënësit mendojnë se mësimi online ju ka mundësuar të mësojnë gjëra të reja por jo të gjithë fëmijët ndajnë të njëjtin mendim: 69 fëmijë kanë mësuar gjëra të reja, 79 mesatarisht; 23 pak dhe 3 nuk kanë mësuar aspak.

10. Sugjerimet e nxënësve për të ndryshuar mësimin në distancë konsistojnë në: Mësimdhënësit të jenë më të përgatitur; Detyrat e shtëpisë të jenë më të qarta; Të ketë më pak detyra; Kohëzgjatja e orëve mësimore të jetë më e gjatë; Kohëzgjatja në TV të jetë më e gjatë; Të ketë mundësi komunikimi me nxënësit e tjerë të klasës; Orari të jetë më i përshtatshëm; T'i jepet mundësia secilit nxënës të flasë; Të ketë aktivitete brenda orës që janë më atraktive; Mësimi të zhvillohet vetëm në njërën platformë; Të respektohet dhe të ndiqet plan programi, jo të shpjegohen gjërat e njëjta.

11. Nxënësit për pakënaqësitë e tyre në mësimin virtual kryesisht janë drejtuar tek kujdestari i klasës por jo çdoherë kane marr përgjigje. Një numër i fëmijëve nuk ka pasur pakënaqësi.

12. Nxënësit sugjerojnë se nëse duhet të vazhdohet mësimi virtual atëherë do të duhej të: vazhdohet për mes televizionit; 58 të vazhdojë përmes mësimin virtual; 47 mësimi duhet të vazhdojë të jetë i kombinuar (përmes TV dhe platformave online); një pjesë tjetër (58), raportojnë se mësimi duhet të zhvillohet në ambientet e shkollës; dhe 12 fëmijë raportojnë se nuk e dinë se si duhet vazhduar procesi mësimor nëse vazhdon situata me pandemi.

Diskutim dhe konkluzione

Duke u bazuar në rezultatet e nxjerra nga të dhënat e prindërve dhe fëmijëve pjesëmarrës, kemi konkluduar që përvojat gjatë procesit të mësimin në distancë/virtual kanë qenë në të njëjtën linjë mes prindërve dhe fëmijëve, pra gati në përputhje të plotë. Kjo edhe njëherë dëshmon për një bashkëpunim midis prindërve dhe fëmijëve gjatë procesit mësimor, dhe duke qenë se gati të gjitha klasat (shkolla fillore & shkolla e mesme) dhe komunat e Kosovës kanë qenë të përfshira në hulumtim, jep një pasqyrë të përgjithshme për mënyrën se si është zhvilluar procesi i mësimin në distancë/virtual gjatë periudhës Mars-Qershor 2020.

Sidoqoftë, përkundër brengave dhe shqetësimeve të deklaruara, mësimi në distancë/virtual është vlerësuar të ketë pasur efekte pozitive gjatë kësaj periudhe, duke i mbajtur të angazhuar nxënësit dhe duke ua larguar vëmendjen nga pandemia Covid-19. Në vazhdim, po përmendim shkurtimisht konkluzionet kryesore të nxjerra nga ky hulumtim.

- Ka qenë shumë evidente mungesa e pajisjeve teknologjike
- Problemet me rrymën elektrike dhe qasjen në internet kanë qenë pengesë për nxënësit, dhe kanë dëmtuar procesin mësimor

- Nuk ka pasur informacione të sakta dhe të hollësishme nga ana e mësimeve dhe shkollës sa i përket procesit të mësimit virtual
- Fëmijët kanë qenë shumë të ngarkuar me detyra të shtëpisë, dhe shumicën e kohës sqarimi për këto detyra ka qenë i paqartë
- Humbja e informatave të rëndësishme gjatë mësimit në distancë (në raste të mungesës së internetit, rrymës, prishje në pajisje e të tjera)
- Vështirësitë në vlerësimin e njohurive gjatë mësimit në distancë,
- Mungesa e informatave kthyes nga procesi i mësimit nga materialet e përdorura dhe udhëzimet e ndryshme
- Fëmijët dhe prindërit janë dashur të shfrytëzojnë burime të shumfishta të informacionit dhe ndihmës për t'ia dalë me sukses gjatë kësaj periudhe
- Mos përgatitja dhe mos kompetenca teknologjike e mësimeve është vënë re
- Ekziston një konfuzitet sa i përket vërtetësisë dhe meritokracisë së vlerësimit akademik
- Si fëmijët po ashtu edhe prindërit, preferojnë që mësimi të vazhdojë të mbahet fizikisht në ambientet e shkollës.

Rekomandime

- Institucionet duhet të përqendrohen në çështjet pedagogjike dhe të ri konceptojnë procesin e të nxënësve
- Duhet të bëhen përpjekje për të humanizuar procesin e të nxënësve në masën më të mirë të mundshme, pra zhvillimi i interaksionit social
- Orët mësimore në internet duhet të bëhen më dinamike, interesante dhe interaktive
- Vëmendje personale duhet t'u ofrohet nxënësve në mënyrë që ata të përshtaten lehtësisht me këtë mjedis mësimi
- Mediat sociale dhe platforma të ndryshme në grupe mund dhe duhen të përdoren për të komunikuar me nxënësit
- Udhëzimet efektive dhe të qarta duhen bërë nga institucionet përkatëse, që të lehtësojnë konfuzionet nga nxënësit dhe prindërit
- Mësimeve duhet të përpilojnë dhe përcaktojnë programet dhe oraret dhe t'u përmbahen atyre me përpikëri
- Të bëhet një hartim i modelit të mësimit në distancë/virtual që do të zvogëlojë ngarkesën e punës dhe detyrave për nxënësit dhe rrjedhimisht prindërit
- Krijimi i materiale digjitale specifike për fëmijët me aftësi të kufizuara,
- Përdorimi i teknologjisë për avancimin dhe rritjen e cilësisë së arsimit të fëmijëve me nevoja të veçanta në të ardhmen.
- Të zgjatet orari i orëve mësimore dhe të bëhet në përputhje me orarin që është i rregulluar sikur të ishin fizikisht në ambientet e shkollës
- Të mbahen takime të rregullta prindër-mësimeve dhe së bashku të diskutohen hapat e duhur për një lehtësim të procesit mësimor për të gjitha palët
- Përmirësimi i ndërveprimit në mes të mësimeve dhe prindërve,

- Përmirësimi dhe avansimi i përdorimit të mësimit online,
- Dhënia e sqarimeve më të mira për detyrat e shtëpisë
-
- Sqarimi i metodave të vlerësimit të nxënësve
- Vlerësimi i fëmijëve të jetë fleksibil duke përfshirë prezantime, projekte grupore, hulumtime, vlerësim nga bashkëmoshatarët/nxënësit, forma standarde të testimit, etj.
- Të inkuadrohet psikologu i shkollës në përpilimin e plani mësimor
- T'i kushtohet rëndësi shëndetit mendor të fëmijëve, duke mbajtur disa minuta bashkëbisedim mes nxënësve dhe psikologut të shkollës.
- Nevojë për trajnime mbi përdorimin e teknologjisë që do të ngritë njohuritë dhe shkathhtësitë e mësimit dhe integrimin e teknologjisë në proceset mësimore
- Krijimi i programeve mbështetëse përmes të cilave mësimit, prindërit dhe nxënësit do të ndihmohen në tejkalimin e shqetësimeve e që do të ndikojnë në rritjen e performancës së nxënësve dhe mirëqenien e tyre të plotë
- Promovimi i mësimit fleksibil e cila u ofron nxënësve mundësi t'i qasen materialeve mësimore në forma të ndryshme përmes aplikacioneve online.

Pyetësor për prindër mbi procesin e mësimit në distancë / virtual gjatë kohës së pandemisë, mars- qershor 2020!

Pyetësori është anonim dhe shërben për nevoja të brendshme të organizatave partnere që e zhvillojnë këtë analizë (Syri i Vizionit, Save the Children, RoR, Asambletë Komunale të Fëmijëve).

Komuna juaj? *

Profesioni i prindit: *

- I/E punësuar
- Pa punë
- Me asistencë sociale
- Other:

Në cilën klasë është aktualisht fëmija juaj? *

Gjinia e fëmijës suaj? *

- Femër
- Mashkull

1. Sa mendoni se ishit të informuar për mësimin në distancë/ virtual gjatë muajit mars-qershor 2020? *

- Shumë mirë
- Mirë
- Mesatarisht
- Pak
- Aspak

2. Sa mendoni se kishit shkathtësitë e duhura për të përdorur teknologjinë e duhur për t'i ndihmuar fëmijës suaj në mësim? *

- () Shumë mirë
- () Mirë
- () Mesatarisht
- () Pak
- () Aspak

3. Prej nga i keni marrë informacionet rreth procesit të mësimit në distancë/virtual? (mund të klikoni më shumë se një opion) *

- [] Shkolla
- [] Media
- [] Ministria e Arsimit
- [] Nga fëmija im
- [] Nuk e di

4. Sa ishte e vështirë për fëmijën tuaj zhvillimi i mësimit në distancë/virtual ? *

- () Shumë e vështirë
- () E vështirë
- () Disi e vështirë
- () Aspak e vështirë
- () Nuk e di

5. A kishte qasje në internet fëmija juaj? *

- () Po
- () Jo
- () Ndonjëherë
- () Me vështirësi
- () Nuk e di

6. A i kishte pajisjet e duhura fëmija juaj për mësim në distancë/ virtual? *

- () Shumë mirë i/e pajisur
- () Mirë të pajisur
- () Disi të pajisur
- () Aspak të pajisur
- () Other:

7. Sipas jush sa keni arritur ta ndihmoni fëmijën tuaj gjatë mësimin në distancë/ virtual? *

- () Po gjatë gjithë kohës
- () Ndonjëherë
- () Shumë pak
- () Aspak
- () Other:

8. Sipas jush cilat ishin problemet/ vështirësitë kryesore që kishte fëmija juaj gjatë mësimin në distancë/ virtual? *

9. Si prind, çfarë ju duhet të dini më shumë në mënyrë që ta ndihmoni fëmijën tuaj për mësim në distancë/ virtual? (psh. informata më të detajuara për orarin e mësimin, sqarime për detyra, udhëzime për përdorim të teknologjisë, takime me prindër dhe arsimtarë, etj.) *

10. Çka do të sugjeronit të ndërmarrë shkolla apo Ministria e Arsimit që mësimi në distancë/ virtual të jetë më i lehtë dhe më i sukseseshëm për fëmijën tuaj? *

11. Sipas jush, nëse vazhdon situata me pandemi, si duhet të vazhdojë procesi mësimor? *

- [] Përmes televizionit

- Përmes mësimit virtual në platforma të ndryshme
- I kombinuar (përmes televizionit dhe virtual)
- Përmes mësimit në shkollë
- Nuk e di

12. A keni pasur paknaqësi për mësimin virtual, nëse po ku jeni ankuar dhe a keni marrë përgjegje?

13. Komente/ sugjerime tjera!

Pyetësor për fëmijë mbi procesin e mësimit në distancë/ virtual gjatë kohës së pandemisë, mars-qershor 2020!

Pyetësori është anonim dhe shërben për nevoja të brendshme të organizatave partnere që e zhvillojnë këtë analizë (Syri i Vizionit, Save the Children, RoR, Asambletë Komunale të Fëmijëve).

A pajtoheni ju si prind që fëmija juaj të marrë pjesë në këtë pyetësor? *

- [] Po
- [] Jo

Komuna juaj? *

Emri i shkollës *

Në cilën klasë jeni momentalisht? *

1. A ke vijuar rregullisht mësimin në distancë/virtual? *

- [] Po
- [] Jo
- [] Ndonjëherë
- [] Me vështirësi
- [] Nuk e di

2. Nëse nuk e ke vijuar mësimin virtual, cilat ishin arsyet? (Psh. orari i papërshtatshëm, mungesa e internetit, mungesa e pajisjeve, nuk të ka pëlqyer mënyra e organizimit të mësimit, etj.)

3. Sipas jush mësimi në distancës/ virtual ka qenë i organizuar? *

- () Shumë mirë i organizuar
- () Mirë i organizuar
- () Mesatarisht i organizuar
- () Aspak i organizuar
- () Other:

4. A ishin të kuptueshme detyrat e shtëpisë? *

- [] Shumë të kuptueshme
- [] Mirë
- [] Mesatarisht
- [] Pak
- [] Aspak

5. Nëse ke pasur nevojë për ndihmë në detyrat e shtëpisë, kush të ka ndihmuar? *

- [] Prindërit
- [] Mësimdhënësi
- [] Shokët dhe shoqet e klasës
- [] Anëtarët tjerë të familjes
- [] Nuk kam pasur nevojë për ndihmë
- [] Askush

6. Sipas jush a kanë qenë mësimdhënësit e përgatitur për mësimin në distancë/ virtual? *

- () Shumë mirë
- () Mirë
- () Mesatarisht
- () Pak
- () Aspak

7. A ka qenë reale mënyra e vlerësimit tuaj përmes mësimin në distancë/virtual? *

- [] Po
- [] Jo
- [] Ndonjëherë

- [] Aspak
- [] Nuk e di

8. Çka të ka pëlqyer më së shumti nga mësimi në distancë/ virtual? (psh. ke kaluar kohë më shumë në shtëpi dhe me familje, mësimi ishte me orar të shkurtër, komunikimi me platforma të ndryshme, lëndët mësimore kanë qenë më lehtë për tu mësuar, etj.) *

9. Sipas jush sa e vlerësoni se keni mësuar gjëra të reja gjatë mbajtjes së mësimit në distancë/ virtual? *

- [] Shumë kam mësuar
- [] Pak
- [] Mesatarisht
- [] Aspak
- [] Nuk e di

10. A do donit të ndryshonit diçka në mënyrën e mësimit në distancë/virtual? (psh. orari i mësimit të jetë më i gjatë ose i shkurtër, detyrat e shtëpisë, komunikimi me klasën, etj.) *

11. A keni pasur pakënaqësi për mësimin virtual, nëse po ku jeni ankuar dhe a keni marrë përgjegje?

12. Sipas jush, nëse vazhdon situata me pandemi, si duhet të vazhdojë procesi mësimor? *

- [] Përmes televizionit
- [] Përmes mësimit virtual në platforma të ndryshme
- [] I kombinuar (përmes televizionit dhe virtual)
- [] Përmes mësimit në shkollë
- [] Nuk e di
- [] Other:

13. Komente/ sugjerime tjera!

Research in the field of education system, with special emphasis on challenges and achievements in implementation of distance/virtual learning in pandemic times - March - June 2020

"This material/production has been supported by Save the Children and financed by the Government of Sweden. Responsibility for the content lies entirely with the creator. Save the Children or the Government of Sweden does not necessarily share the expressed views and interpretations."

Organizing the distance learning/virtual process in pandemic times

The COVID-19 pandemic situation has posed a particular challenge to every segment of society, including education. In order to stop the spread of the virus, educational institutions everywhere, including those in Kosovo, have been forced to suspend teaching in all educational settings. This situation prompted the new education institutions to think about new modalities and alternative strategies for organizing distance/virtual learning, in order to ensure the continuation of learning processes and student engagement.

In this case the use of technology was considered one of the key and most appropriate components to keep the education system functional.

The transition from classroom teaching to virtual has been and continues to be challenging for both teachers and students, as well as their parents.

In Kosovo, in the imposed conditions of the COVID-19 pandemic, from 12 March, 2020, based on the instructions of the Government of the Republic of Kosovo, teaching in schools and institutions of higher education has been suspended. In accordance with applicable laws, the Ministry of Education and Science has coordinated efforts to organize teaching in pre-university education.

Based on the situation created and according to the Law (04/L-032) on Pre-University Education in the Republic of Kosovo and pursuant to the decision 01/07 of 11.03.2020, MES has decided to start distance learning in all educational institutions of the Republic of Kosovo.

The implementation of distance learning aimed at providing educational services and the application of the Kosovo curriculum in accordance with the conditions created in the circumstances of the COVID-19 pandemic.

Based on the decision no. 01/07 of 11 March, 2020 MES has provided instructions and guidelines for the organization of distance learning for all children and students. Distance learning for grades 1-9 was implemented through the broadcast of lessons recorded on public broadcaster (RTK), as well as through the MES channel on YouTube. While in the upper secondary level, distance learning was developed in a decentralized way, at the school level, where teachers were the main providers of distance learning. Guidelines have also been drafted for school mobilization to adapt to new working conditions, and initiatives by schools and municipal education directorates have been encouraged to implement other forms of distance learning, including the organization of online sessions in real time, preparing electronic learning materials, checking student assignments, providing feedback, communicating with family.

Electronic platforms such as: ZOOM, Google Meet, Google Classroom, Facebook or Viber have been used for the implementation of distance learning.

Despite the organization of distance/virtual learning through various alternatives, the interruption of direct learning in educational institutions is expected to have very serious and long-term consequences for economies and societies, which could affect the increase of inequalities, lack of access to education services of vulnerable groups, deterioration of health and social cohesion.

Despite the rapid response from local institutions to the organization of distance/virtual learning, losses in the learning process will be inevitable and substantial, significantly affecting vulnerable groups, where a part of students are at great risk of losing their learning due to their health condition, disability,

conditions and circumstances in which they live, and who may even drop out of school altogether.

While the situation remains the same with regard to the pandemic and schools are open and in some places partially, providing alternative learning or intensifying distance learning and support for teachers and parents can reduce losses in the learning process.

Accelerated learning programs to compensate students for losses in the learning process as well as an adequate education budget to provide minimum conditions for additional costs in the COVID-19 period will be essential to ensure for students to catch the rhythm, as well as to prevent further inequality.

Research methodology

Purpose of this research is to present and describe the challenges of students and parents related to the circumstances caused by the pandemic situation, as well as to get the perspective of students and parents for distance/virtual learning in the period of March-June 2020.

The aim is to share the findings of this analysis with relevant educational institutions at the central and local level, as well as to address recommendations for improving the learning process.

For conducting this research, the instrument as a structured questionnaire for parents and students was used.

Given the situation of the pandemic, the research and questionnaires were conducted online.

Questionnaires were designed to collect demographic information, and contain 13 questions for parents and 13 questions for students that get their opinions and views on the challenges they faced during the development of distance/virtual learning in March- June 2020.

With the aim of involving the children of ROR Group and Children's Municipal Assemblies, they were consulted and their opinions and decisions were taken into consideration throughout the research conducting process.

159 parents and 178 students of primary and secondary schools in the municipalities of Prishtina, Peja, Prizren, Mitrovica, Ferizaj, Gjilan and Gjakova participated in this research.

Selection of schools within these municipalities was done in order to have a broader demographic picture targeting schools in the centre of the municipality, in the suburbs and in villages.

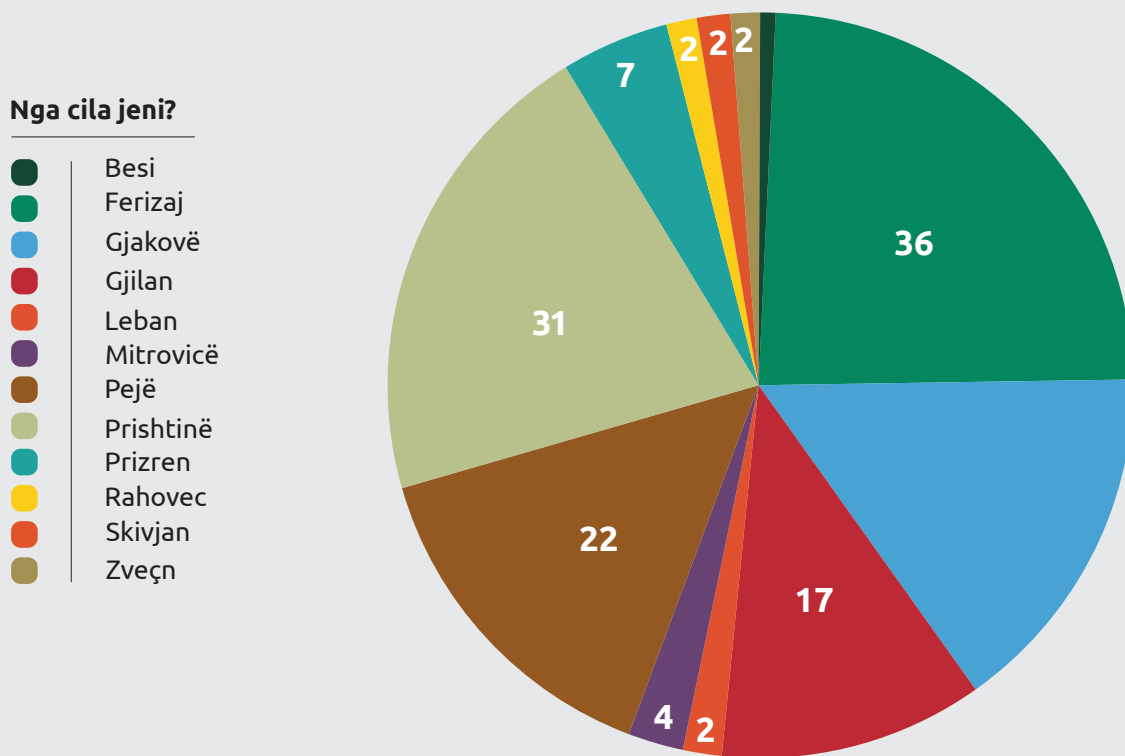
Parents and students of the classes from these schools that during the period March-June 2020 have been in the grade 1, 3, 6, 9, and 12 were included in the research.

Participants were informed on the purpose of the research, and to protect their confidentiality, all data through which it was assumed that they could be identified were removed during the data processing process. Parents were also asked to obtain their approval for their children's participation in the research.

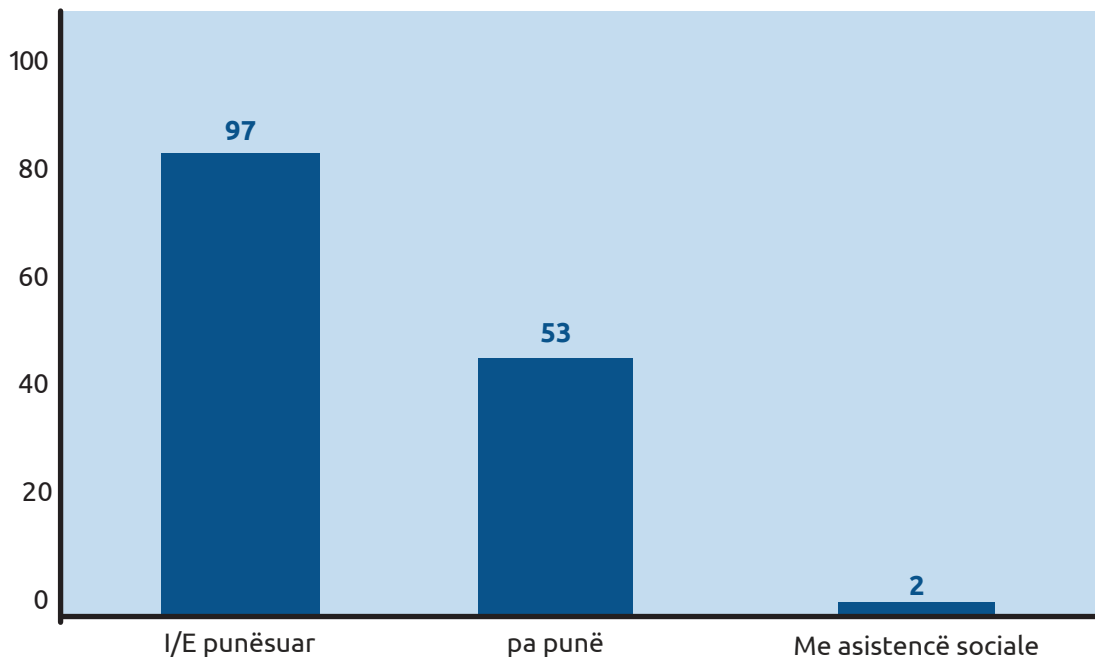
Data collected through questionnaires in this research were analysed using the Statistical Program for Social Studies (SPSS) version 21.0.

Local and international materials and reports on the impact of the COVID-19 pandemic on the learning process were also analysed and reference was made to guidelines that are currently official regarding the learning process.

Analysis of findings and results from parent questionnaires

The largest number of participants are from the municipality of Ferizaj (36), 31 participants from the municipality of Prishtina, 23 from the municipality of Gjakova, 22 from the municipality of Peja, from Gjiilan a total of 17 participants, 7 from the municipality of Prizren, 4 from Mitrovica, by 2 participants from the municipalities: Leban, Rahovec, Skivjan and Zveçan, and 1 participant from Besi.

Parents' occupation

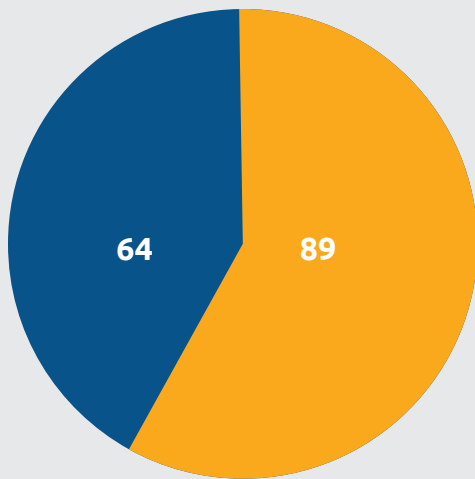
Out of a total of 153 participants, 97 of them reported that their parents were employed, 53 of them said they were unemployed, and 2 of them reported living on social assistance.

Child's school year

Asked in which grade their child/children are currently, the parents (respondents) answered as follows: Most of them, a total of 43 parents have a child in the 2nd grade; 7 parents have one of the children in the 3rd

Cili është profesioni i prindit?

grade of primary school; 34 of them have one child in the 4th grade; 4 parents report having the child in the 5th grade of primary school; only 1 parent reported having one child in 6th grade in elementary school; 31 parents have a child in 7th grade; 3 parents have the child in the 9th grade of primary school; 18 parents have children in the 10th grade or the first year of high school; and a total of 21 parents report having at least one of their children in the 11th grade or second year of high school.

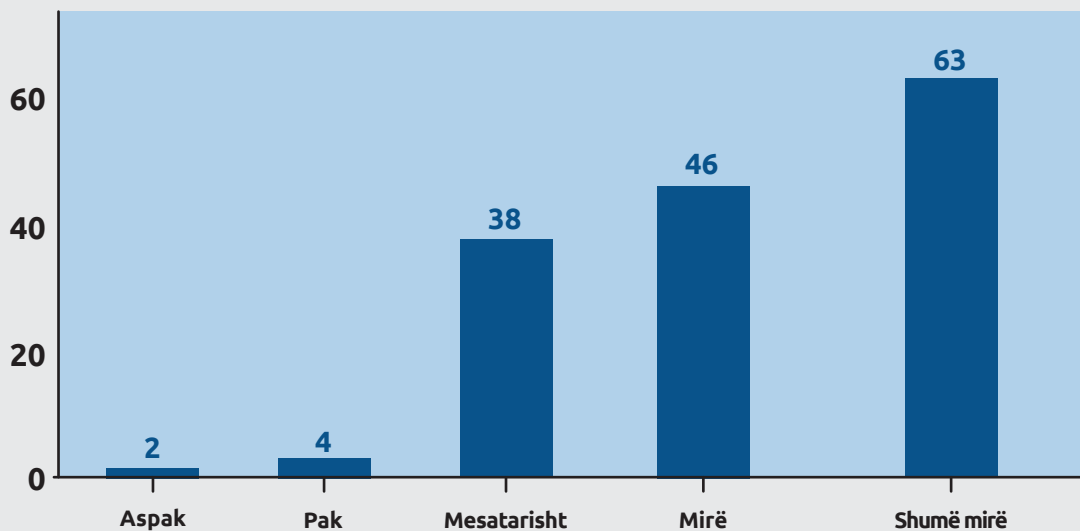

Child's gender

Female Male

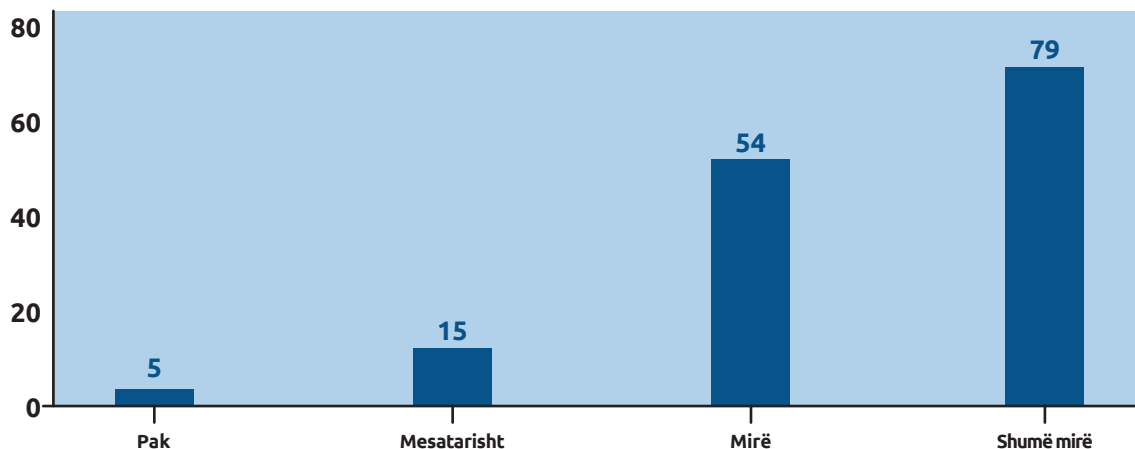
Regarding the gender of the child, 89 parents (58.2%) reported that their child is female, and 64 parents (41.8%) report that their child is male.

1. How well do you think you were informed about distance/virtual learning during March-June 2020?

Asked how informed they were as parents about distance/virtual learning during March-June 2020, most parents (63) reported that they were very well informed about distance learning; a large number of parents (46) also reported being well informed about distance learning; 38 of them reported moderate information on this issue; 4 parents have been little informed about virtual learning; and only 2 parents reported that they were not informed at all about this type of teaching. Educational institutions in Kosovo continue to use and rely on traditional learning

methods, which means that they follow the traditional approach of face-to-face lecturing in a classroom. Therefore, in such a new situation it is the duty of the school/s to ensure that they have adequate and high quality resources. Also, the school should be the main source of information for parents about the progress of their children's learning process. Through adequate information and support, it becomes possible that even through parents as facilitators, all students are given equal opportunities to learn and succeed in school.

2. Sa mendoni se kishit shkathtësitë e duhura për të përdorur teknologjinë e duhurat për t'i ndimuar fëmijës suaj në mësim?

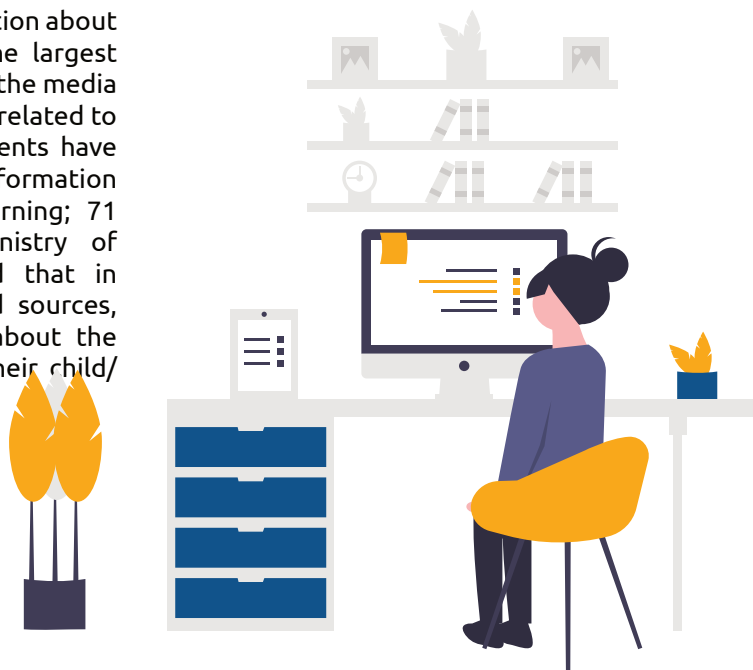
2. How much do you think you had the right skills to use the right technology to help your child with learning?

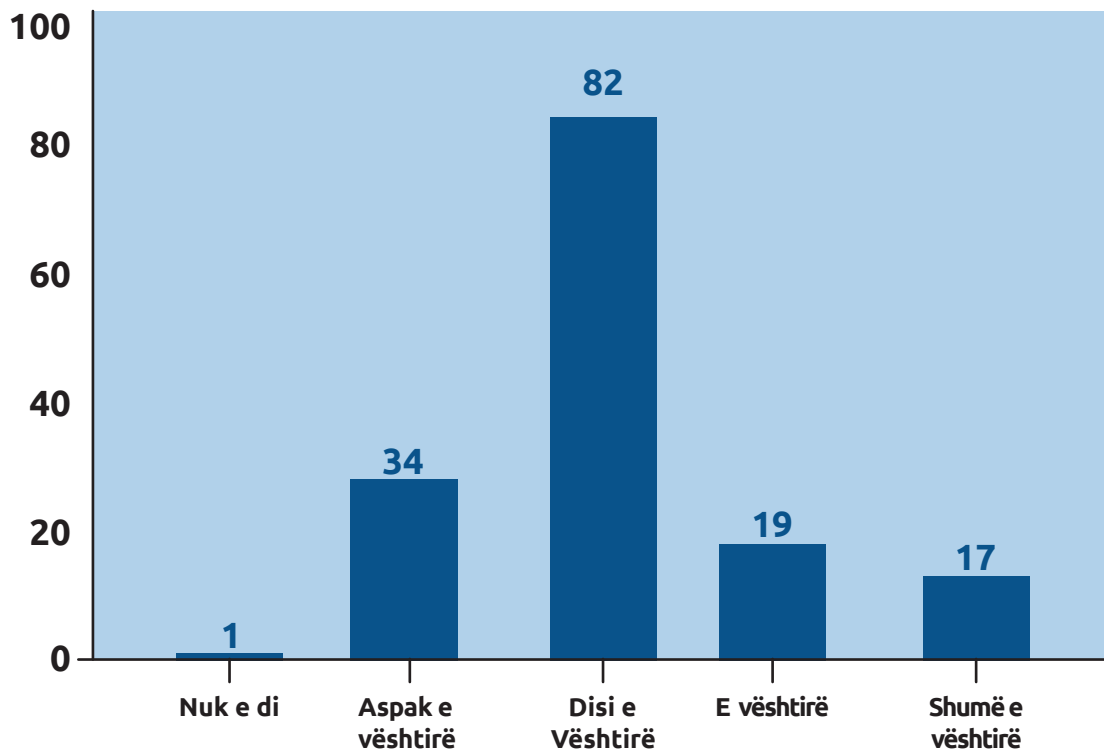
Most of the parents (79) responded that they had very good skills in using technology to help their child learn; 54 of them reported having good skills regarding the abilities to use the right technology; 15 parents said their skills were moderate in trying to use the technology; and 5 of them think that they had little skill in using the right technology to help the child/children during virtual learning.

Parental digital competence has been one of the key determinants in children's academic success in this period. Parents had to learn in parallel with their children and be present at every step of the way during online learning. Of course, this increased responsibility and fear of the unknown, in addition to the physical and psychological burden, has caused a dose of anxiety in parents that has been consciously or not transmitted to children.

3. Where did you get the information about the distance/virtual learning process?

Asked where they got the information about the distance learning process, the largest number of parents (101) reported the media as the main source of information related to distance learning; further, 86 parents have chosen the school as the information institution related to virtual learning; 71 parents have selected the Ministry of Education; and 40 parents said that in addition to the above-mentioned sources, they also received information about the distance learning process from their child/children.

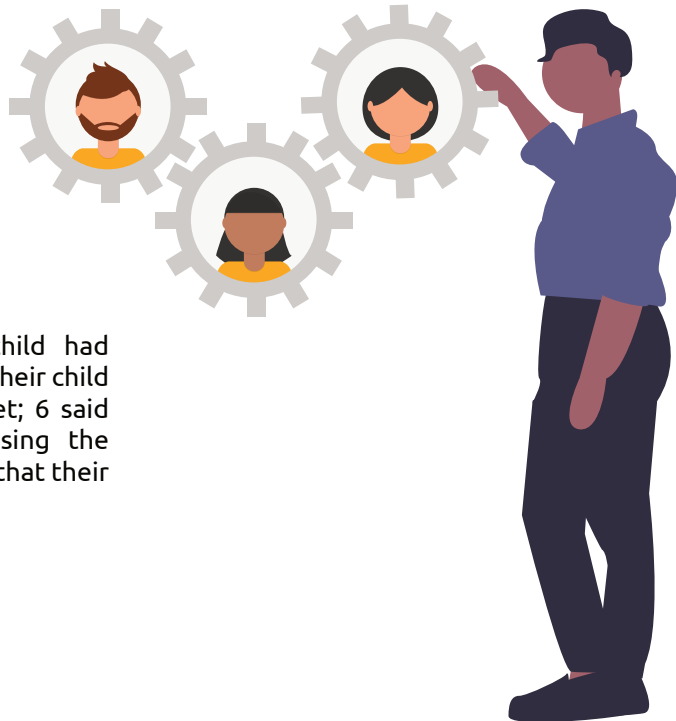
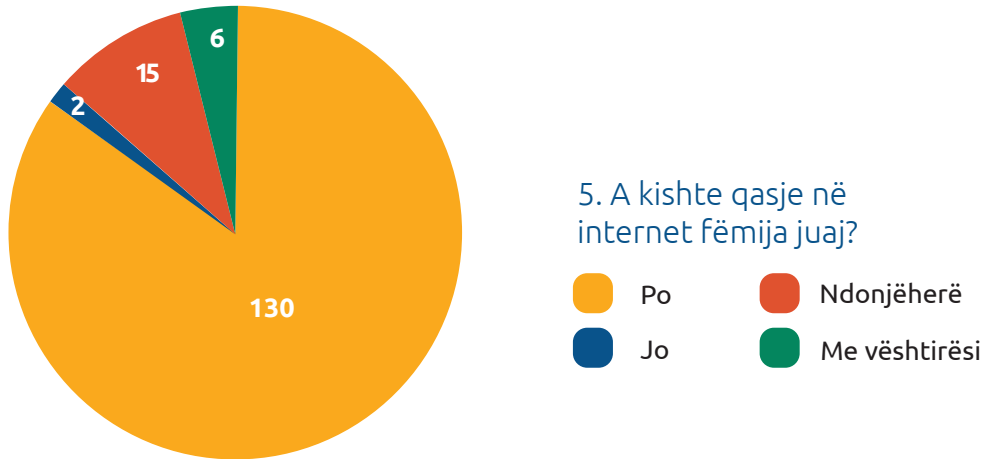

4. How difficult was it for your child to develop distance/virtual learning?

Regarding this question, 82 parents said that their child had some difficulty in developing [their learning] at a distance; 34 reported that it was not difficult at all; 19 parents say their child had a hard time; 17 report that the child/children had a very difficult time; and only 1 parent reports that they do not know the level of difficulty their child has faced in relation to virtual learning. As it will be seen from results in the following questions, parents have stated that the level of difficulty of children also depends on Internet access and possession of

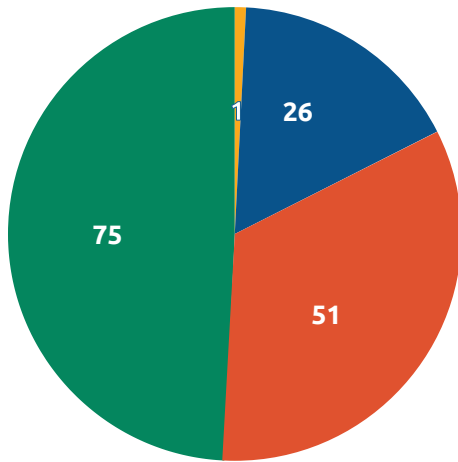
technological equipment. As a result of the inequality in socio-economic status between families in Kosovo and consequently students, most of them rely on books or tools distributed by schools at the beginning of the academic year, and due to the closure of schools, the process of integration of these groups of students is expected to be slower, and in parallel the level of difficulty also increases.

5. Did your child have internet access?

130 parents reported that their child had access to the Internet; 15 stated that their child sometimes had access to the Internet; 6 said that the child had difficulty accessing the Internet; and only 2 parents reported that their children did not have internet access.

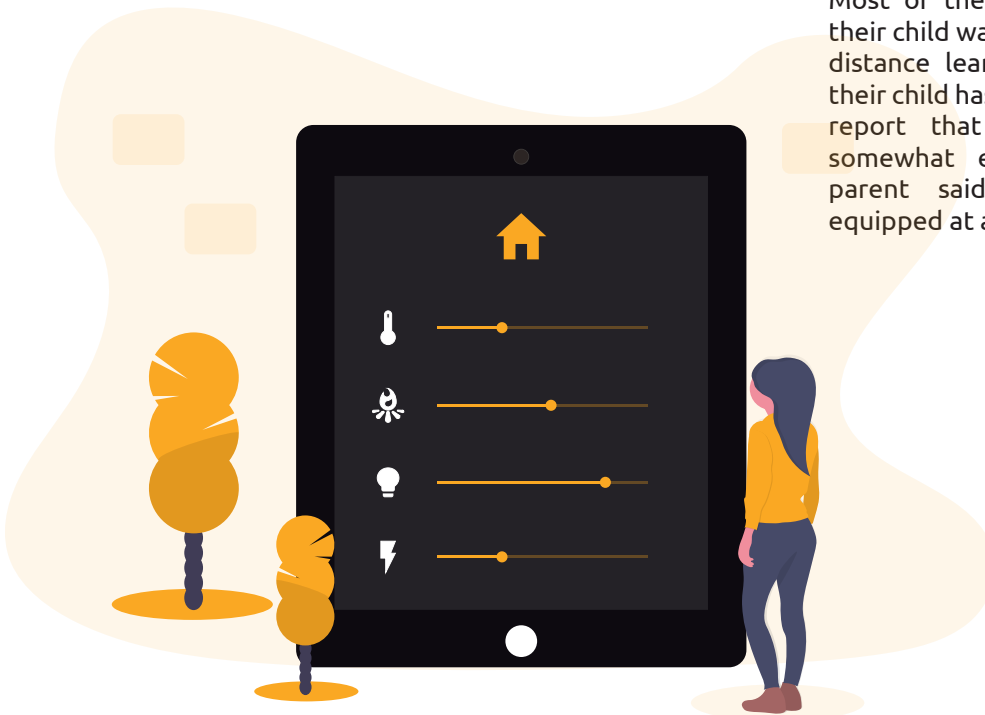
6. Did your child have the right distance/virtual learning equipment?

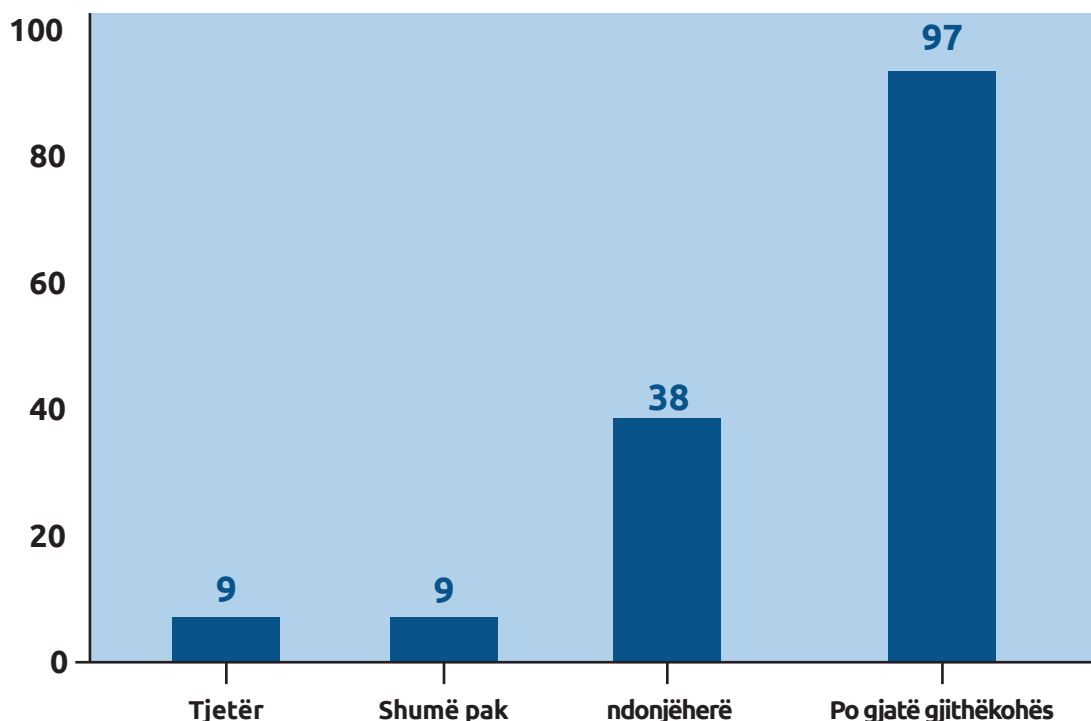
6. A i kishit pajisjet e duhura fëmija juaj për mësim në distancë / virtual?

- Aspak të pajisur
- Mirë të pajisur
- Disi të pajisur
- Shumë mirë i/e pajisur

Most of the parents (75) said that their child was very well equipped for distance learning; 51 parents think their child has been well equipped; 26 report that the child has been somewhat equipped; and only 1 parent said his child was not equipped at all.

7. How much do you think you have managed to help your child with distance/virtual learning?

7. How much do you think you have managed to help your child with distance/virtual learning?

Regarding the question of how much parents have managed to help their children during virtual learning, most parents (97) reported that they have managed to help their child all the time; 38 of them report that they have sometimes managed to help the child with virtual learning; 9 parents feel

that they have done very little to help their child; and 9 parents provided other answers regarding the assistance provided, including (assisted by older children, the child did not have virtual learning, etc.)

8. In your opinion, what were the main problems/difficulties that your child had during distance/virtual learning?

This question elaborates extensively on the main problems or difficulties that children had during virtual learning. About 45 parents reported that their children had no difficulty on distance/virtual learning. Meanwhile, the rest of the parents have described various difficulties faced by their children, which we will examine in the following:

- Lack of clarification of tasks
- Power outage problems
- Technical problems with the network
- Adaptation to the Zoom platform
- Difficulty concentrating because the family had many members
- excessive engagement
- A lot of homework
- Very low concentration
- Short duration of the lesson
- Difficulty in understanding the lesson
- Difficulty in performing math tasks.

The results are extremely interesting for the fact that the opinions and answers of the parents are almost identical to the answers and assessment made by the children themselves. This implies that there is a collective agreement and awareness on how the online learning process has developed.

Another reason why these consistent results have a positive connotation, is the fact that through these data we understand that parents have been an active part of the learning process and have worked together with their children.

9. As a parent, what do you need to know more in order to help your child with distance/virtual learning?

In this part, the parents were invited to tell about their needs to further help children in virtual learning.

The most common answers have been summarised as follows:

- More frequent parent-teacher meetings
- More detailed explanations of the tasks
- More accurate and coordinated schedule by teachers
- Detailed instructions for using the technology

10. What would you suggest the school or the Ministry of Education undertake to make distance/virtual learning easier and more successful for your child?

Only a small number of participating parents responded that there was no need for any change and that everything had gone well. Meanwhile, all the rest have given their suggestions regarding what should be intervened in order for distance learning to be more successful. The most common answers have been summarised as follows:

- Greater engagement of teachers
- Donation of technological equipment to those who do not have economic conditions
- An accurate and unchanging schedule
- TV lessons to last longer
- All subjects should be broadcast and given the same importance
- Clearer explanations from teachers
- Combined learning to be applied
- Hold additional lessons for students who have lower scores
- All teachers to work with the same platform
- Involve all teachers and be regular in teaching
- Continue teaching on school premises
- Provide protective equipment (masks, gloves and disinfectants) for all students, so that learning in school to be safe.

11. In your opinion, if the situation with pandemics continues, how should the learning process continue?

Regarding the continuation of teaching process, 21 parents think that the teaching should be continued through television; 59 think that learning should continue through virtual learning on different platforms; 43 parents are of the opinion that learning should continue to be combined (through TV and online platforms); and most of them (69) report that teaching should take place on school premises.

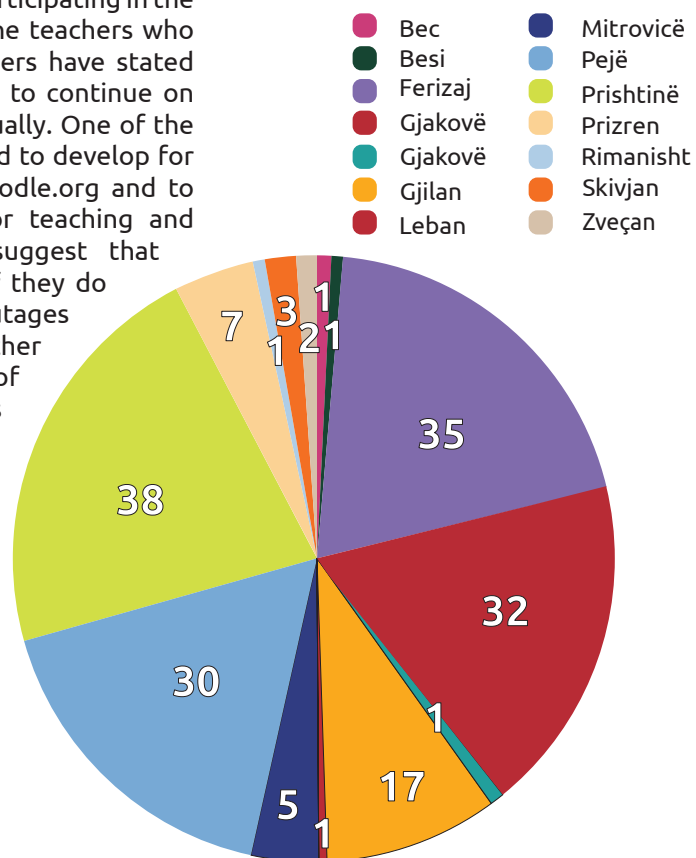
12. Have you had dissatisfaction with virtual learning, if so where did you complain and did you get a response?

Regarding the dissatisfaction with virtual learning, 100 parents reported that they did not have any dissatisfaction and as a result did not complain. Meanwhile, the rest said that they had dissatisfaction. Most of them have complained to the relevant teacher, some have received responses, some have not. Others have complained to the Municipal Directorates of Education (MED), but have not received a response to their complaints and dissatisfactions.

13. Other comments/suggestions

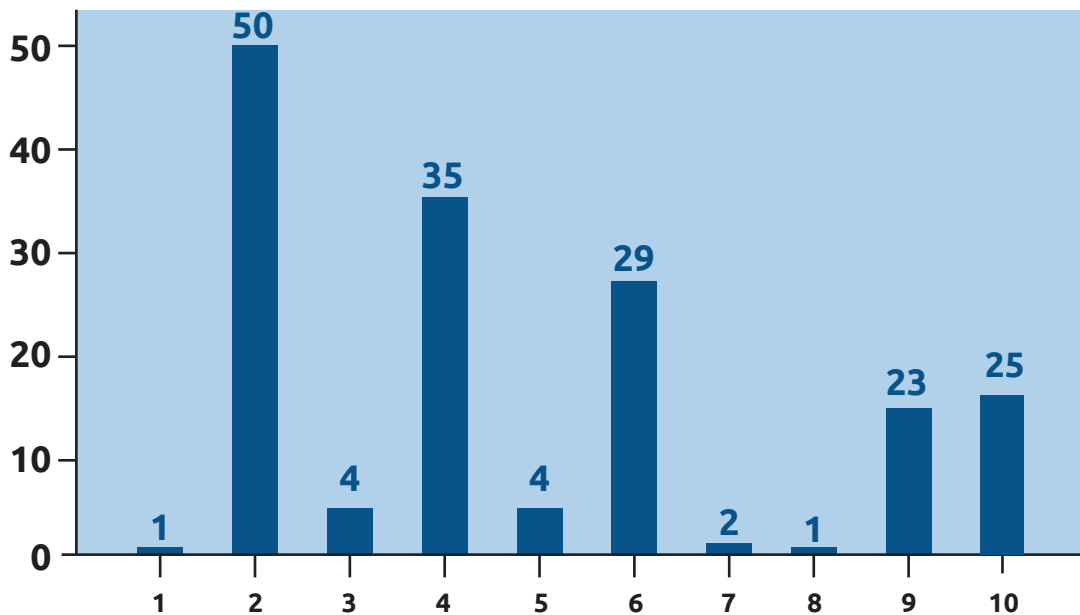
In this part, most of the parents participating in the research, have used it to thank the teachers who have done the job correctly. Others have stated that they would like the learning to continue on the school premises, and not virtually. One of the parents emphasized that it is good to develop for all schools in Kosovo, a CMS moodle.org and to place there all the materials for teaching and solving tasks. Other parents suggest that children not be marked absent if they do not attend school due to power outages or network problems. Another suggestion is to take examples of successful teachers during this period and to evaluate and reward their work by MED and MES, and to take their work as an example. Analysis of findings and results from children's questionnaires

Residence of participating children

Current level of education

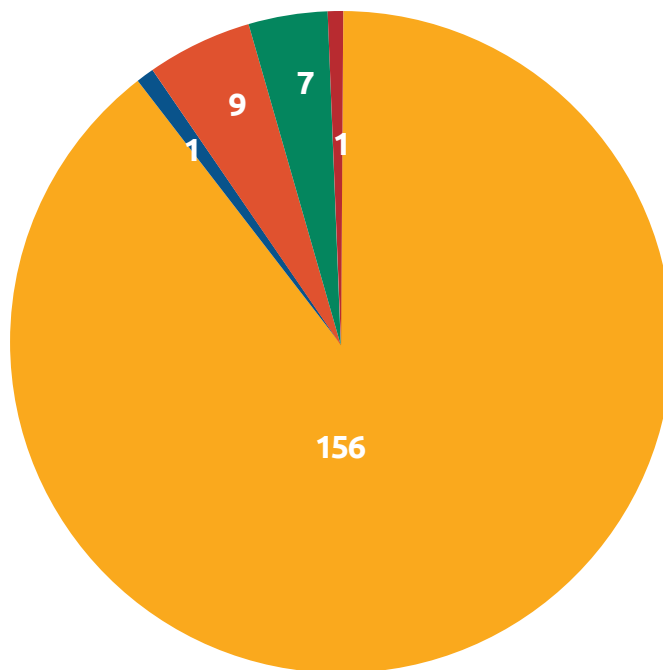
The largest number of participating children are from the municipality of Prishtina (38), 35 participants from the municipality of Ferizaj, 32 from the municipality of Gjakova, 30 from the municipality of Peja, from Gjilan a total of 17 participants, 7 from the municipality of Prizren, 5 from Mitrovica, 3 participants from Skivjan, 2 participants from the municipality of Zveçan, and 1 child participant from the municipalities: Leban, Rimanishtë, Besi and Bec.

Current level of education

Asked what grade they are currently in, the children (respondents) answered as follows: Only one student is in 1st grade; most of them, a total of 50 children are in the 2nd grade; 4 children are in the 3rd grade of primary school; 35 of them attend the 4th grade; 4 children are students in the 5th grade; 29 students are in the 7th grade; 2 children attend 8th grade; only one child is a student in the 9th grade of primary school; 23 attend 10th grade or first year of high school; and a total of 25 students who are in the 11th grade or second year of high school.

With the exception of 6th grade elementary school and 12th grade high school, all other grades are included in the study, which adds value to this research as it provides a highly representative and comprehensive overview on distance/virtual learning process during the pandemic period.

Did you regularly attend distance/virtual learning?

Yes No Sometimes With difficulty I don't know

Asked if they regularly attended distance/virtual learning, the largest number of children (156) reported that they were attending virtual lessons regularly. Another part (9) reports that they have attended classes some times; 7 children attended virtual lessons with difficulty; and only 1 child did not regularly attend lessons in distance or virtually.

The biggest challenge of distance/virtual learning is mainly about time management and technology. For students who are prone to academic procrastination, online learning can be difficult to coordinate and motivating them to attend classes regularly can be a

challenge in itself. Since most of distance learning depends on a student's ability to give direction to the lesson, students who are accustomed to following instructions and guidance from a supervisor (teacher) may be more likely to have lower academic motivation, participation, and performance. Meanwhile, for those students who have the commitment and motivation to adapt to distance/virtual learning, they may have some advantages but still may have other obstacles, which will be explored in the following questions.

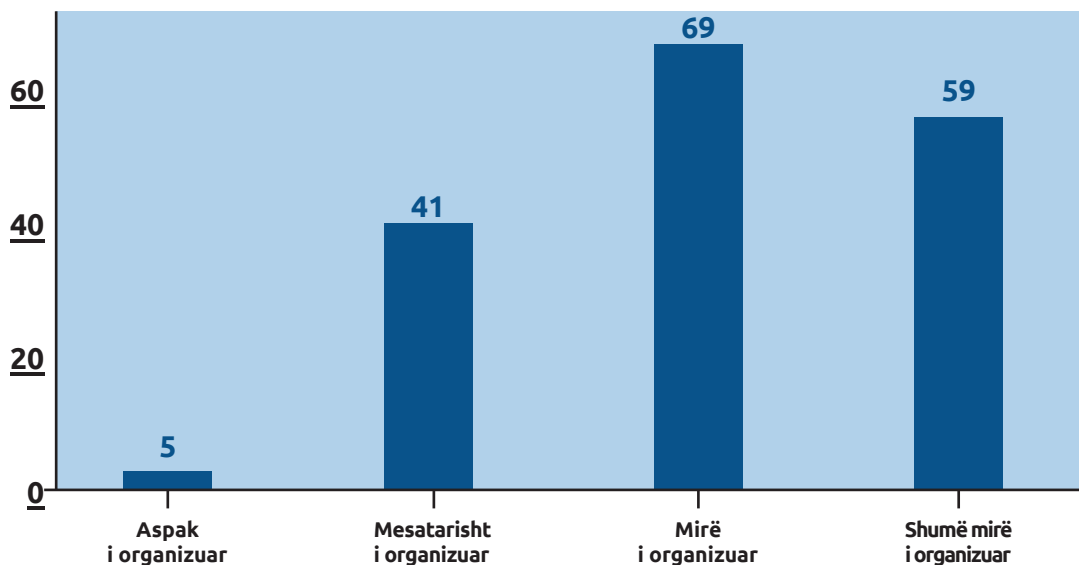
If you did not attend the virtual learning, what were the reasons?

Given that most of the participating children attended the virtual learning, the rest stated that it was difficult due to technical problems with electricity and internet; the teacher did not teach online but only sent the homework, the schedule was inconvenient, the teaching was irregular, and the lack of technological equipment was the main problem.

These results are consistent with the results of most researches organized in different parts of the world, and in different educational systems. Distance/virtual learning in its entirety depends on technological equipment and the Internet.

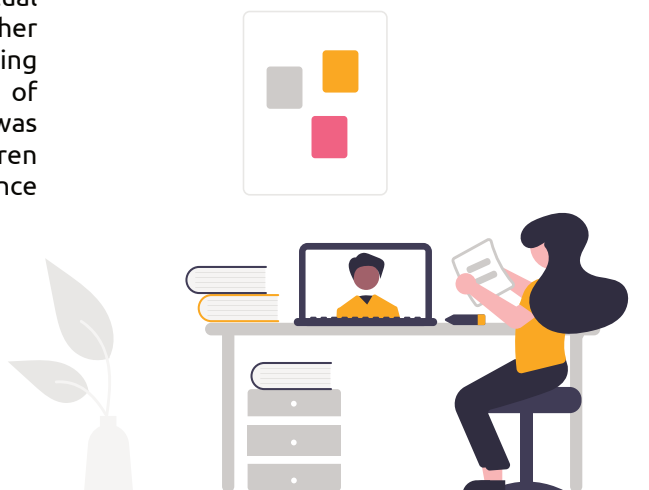
Teachers and students with a lack of technological tools needed for learning and with poor internet connection, may have suffered during this learning process. The dependence of online learning on technological equipment and the provision of equipment was a major challenge not only for children and their parents, but also for institutions in the country. The challenge for educational institutions is not only to find technological equipment and its use but also to reconstruct the image of education, thus helping students, parents, and academic staff seeking guidance on digital knowledge and mastery.

3. In your opinion, distance/virtual learning was organized?

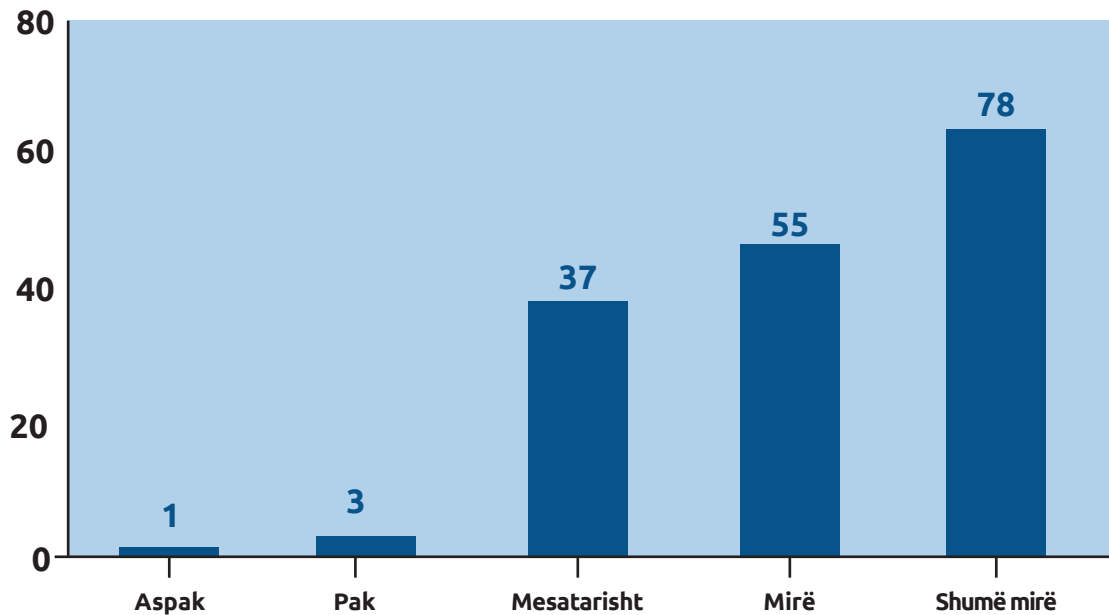

3. In your opinion, distance/virtual learning was organized?

Most children (69) reported that virtual learning was well organized; another part (59) thinks that distance learning has been very well organized; 41 of them report that the teaching was moderately organized; and 5 children were of the opinion that distance learning was not organized at all.

4. Were the homework comprehensible?

4. A ishin të kuptueshme detyrat e shtëpisë

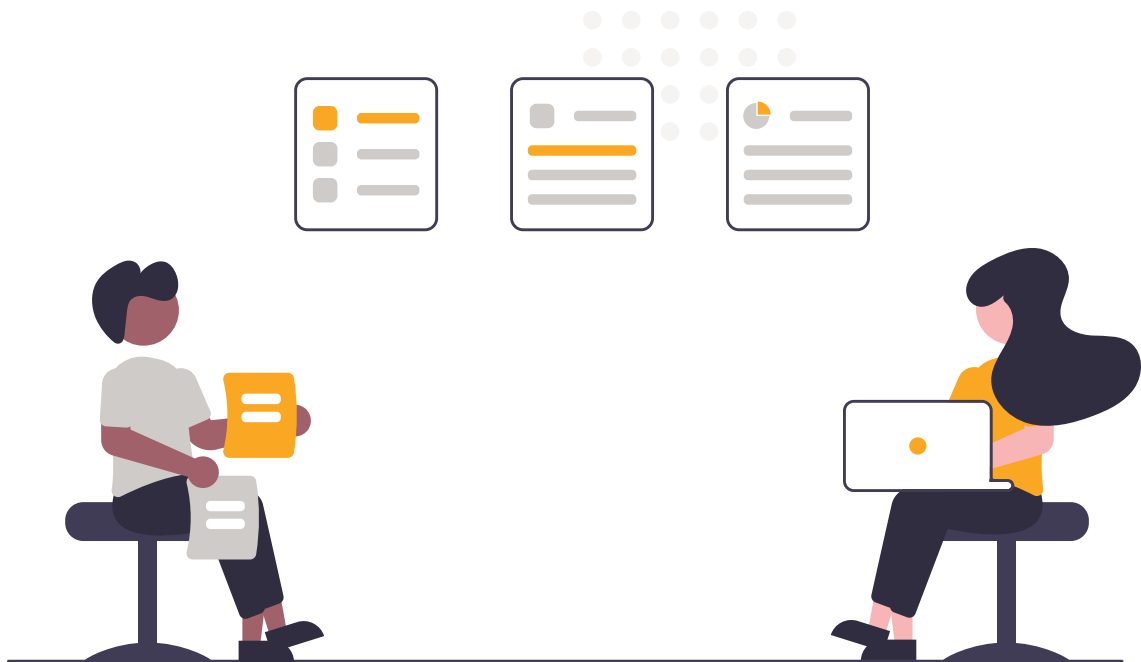
When asked if the homework given during distance learning was comprehensible, only one (1) of the children said that the homework was not comprehensible at all; 3 children responded that the homework were poorly understood; 37 stated that the homework were moderately comprehensible; another

proportion of children (55) reported that the homework were well understood; and most of the participating children (78) stated that the homework was very comprehensible.

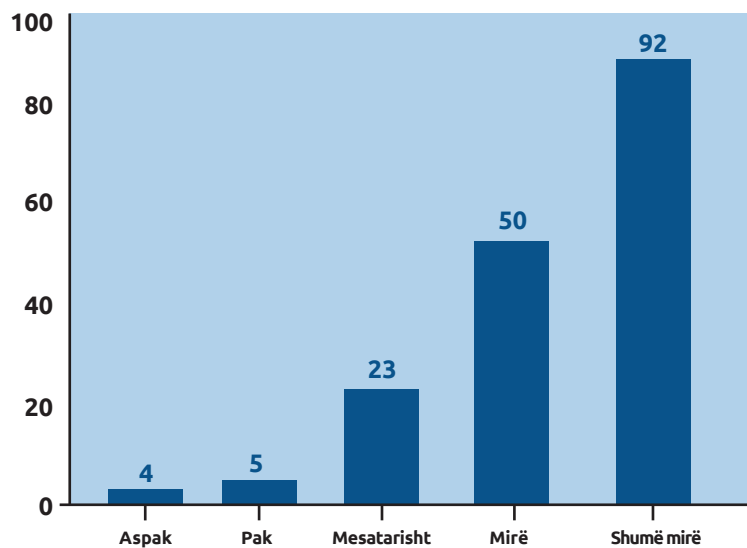
5. If you needed help with homework, who helped you

Most children reported having multiple sources of help with homework. In the following part, we will report on a summary of the sources of help reported by the children. A large number of children (115), have considered parents as primary help for homework; 73 children received assistance from the teacher; 35 children have also received additional help from classmates; 26 children also received homework assistance from other family members; 18 children reported that they did not need help; and although a small number, still unfortunately 4 children have reported that they have not received help from anyone regarding homework.

The results clearly indicate the great need that the children had in relation to homework; moreover they have needed multiple sources of assistance. One of the key issues that has been highlighted while holding online learning during the pandemic period has been the overload of students with homework. This overload has increased stress and anxiety levels in students, which can result in mental health problems, and consequently, decline in academic performance.

6. In your opinion, were the teachers prepared for distance/virtual learning?

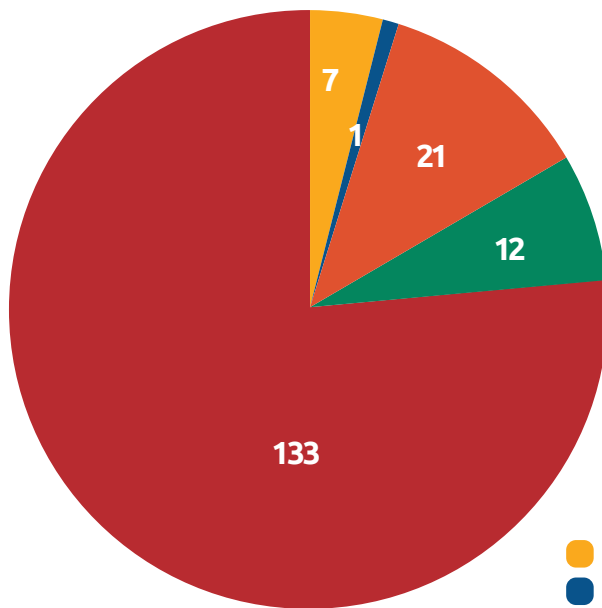
6. In your opinion, were the teachers prepared for distance/virtual learning?

Regarding the preparation of teachers for distance learning, 4 children stated that the teachers were not prepared at all for virtual learning; 5 said they were little prepared; 23 children responded that teachers were moderately prepared for distance learning; further, 50 children state that teachers have been well prepared; and most (92) think that the teachers have been very well prepared.

Given that in Kosovo the entire educational system is based on textual literature, and includes very little involvement of the technological part, this pandemic crisis has exposed many inadequacies and the need for

change in our education system. The capacity of teachers to use technology has been the axis on which the whole success or failure of the distance and virtual learning process was based and depended. Teachers' digital competence varies greatly depending on the level of education, age and the urban or rural area where they teach, so their preparation varies and this has given students the opportunity to make the difference and evaluate their competence, as it was expressed in the results above.

7. Was your way of evaluation through distance/ virtual learning realistic?

7. Was your way of evaluation through distance/ virtual learning realistic?

- Yes
- Sometimes
- No
- With difficulty
- I don't know

Regarding this question, most of the participating children (133), say that they do not really know if the way they were assessed for this academic period was realistic; 21 children think this way of assessment has been realistic at times; 12 state that the manner of assessment was not at all realistic; 7 think that the way of assessment has been realistic; and one (1) child thinks that the way of assessment was not realistic.

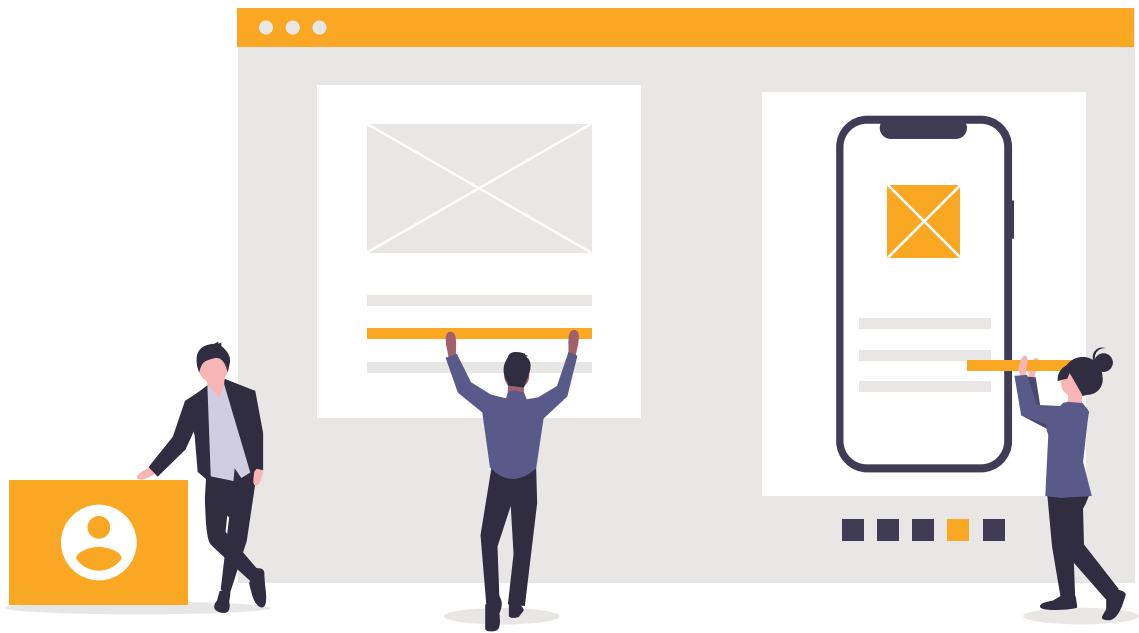
The manner of assessment has been one of the most discussed controversies regarding the distance learning. In virtual learning,

assessments are often conducted online through which teachers are limited in supervising students, making it impossible to correct and control fraud during the testing process. Moreover, different students perform better depending on the way of assessment that suits them best, and this way of testing has made this impossible, creating assessments that are probably neither realistic nor fair according to the perception of very participating children.

8. What did you like most about distance/virtual learning?

In this section, children were invited to openly elaborate on the things they liked most about distance/virtual learning. The following is a summary of the most common answers, such as:

- The environment at home was calmer than in the classroom
 - We spent more time with family
 - Communication with different virtual platforms has been interesting
 - Acquisition of technology
- It was an advantage that the lessons given on RTK were also on YouTube, and we were able to review them whenever we needed to.
 - Courses have been easier to learn
 - The learning was shorter and we had more free time It is worth mentioning that a considerable part of the children have said that they did not like distance/virtual learning at all, but it was just a necessity.

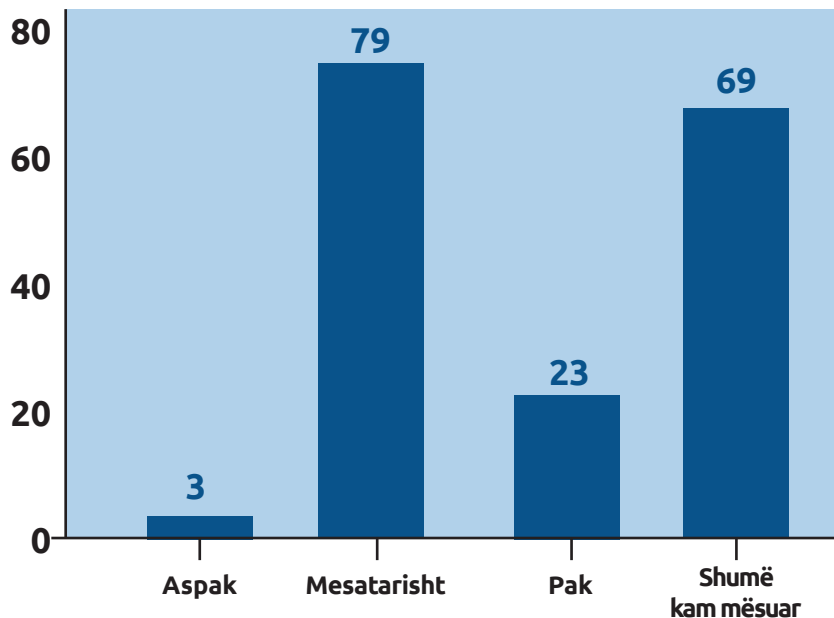

9. How much do you think you have learned new things during distance/virtual learning?

distance learning. 3 children reported not learning anything new during the virtual learning; the largest number of participating children (79) considered that on average they learned new things; 23 of them think they have learned a little; and 69 children report learning many new things during virtual learning. For most of the participating children or students, even the basics of learning were not available in the home environment. This is also due to the interventions that may have come from other family members during school hours. Interference from family members may have caused deviation or distraction to children in

distance learning during the teaching process, and this has been an additional challenge for children to be able to understand the lessons.

Added to the fact that most teachers in the created conditions have not managed to meet the objectives of the course as they would have done in the school premises, this has led to a lack of attention and willingness of children to learn new things during this period.

10. Would you like to change something to the manner of distance/virtual learning?

The purpose of this question was to identify practices that have not been effective in distance learning, and students' opinions on what should be done better. While only a small number of participating children reported that everything was in order, most of the children provided suggestions on the changes needed to improve distance learning. Their reports are summarised as follows:

- Teachers to be more prepared
- Homework to be clearer
- To have fewer homework
- Duration of the lessons should be longer
- Duration on TV should be longer
- To have the opportunity to communicate with other classroom students
- Schedule should be more adequate
- To give each student the opportunity to speak
- To have activities within the class that are more attractive
- Learning to take place on only one of platforms
- To respect and follow the curriculum, not explain the same things

11. Did you have dissatisfaction with virtual learning, if so where did you complain and did you receive feedback?

Participating students also spoke about their dissatisfactions and whether they addressed complaints about virtual learning. A part of them reported that they had no dissatisfaction and did not complain. Whereas, the rest have had and reported the various dissatisfactions they have had.

Almost all participating children report that they have complained to the class custodian or other teachers, but have not received feedback from any of them.

The data extracted from this question suggests that children are fully aware of things that did not go well during virtual and distance learning. Moreover, they also testify to taking the initiative for change, seeking answers to their dissatisfactions. We believe that the first step that should be taken to further improve the learning process, is to take into account the complaints and dissatisfactions of children, and work with them to achieve results that are as satisfactory as possible for all parties.

12. In your opinion, if the situation with pandemics continues, how should the learning process continue?

Regarding the continuation of the learning process, 20 children think that teaching should be continued through television; 58 think that learning should continue through virtual learning on different platforms; 47 children are of the opinion that learning should continue to be combined (through TV and online platforms); another part (58), report that teaching should take place on school premises; and 12 children report that they do not know how the learning process should proceed if the pandemic situation persists.

The results above show an ambivalence of children regarding the continuity of the learning process in the new academic year. This indecisiveness gives indications of how much confusion this variety of holding process has caused to children. As it can be noted from the distributed results, according to the children, no way of teaching has been achieved and has not been able to fully meet their requirements regarding the learning process.

13. Other comments/suggestions?

In this part, as same as the parent participants, most of the children participating in the research used it to thank the teachers who did the job correctly. Others have stated that they would like this situation not to be repeated and the teaching to continue normally in the school premises, and not at a distance or virtually.

One of the key reasons, according to psychologists, why children hope and lean more from physical learning on school premises, has to do with the part of socialization and interaction. Learning at a distance or through the internet, loses the attraction and dims the interest for students who are given to the traditional experiences offered by the school environment.

Without interactions at school with teachers, classmates, other students, yard activities, or in sports or art groups, many students may feel isolated. As a result, social isolation emerges as a major reason why students drop out of school and have a lower interest in attending school. This reduced level of social interaction undermines the school experience for many students, and may have a long-term impact on their academic motivation and performance.

Conclusions of the findings from questionnaires with parents and students

Parents:

1. Out of 153 parents interviewed, 109 or 2/3 (75%) of parents consider that they have been very well or well informed about their children's online learning.
2. Most parents, 133 out of 153 think they were very well or well-prepared with technological skills to use IT equipment and help their children.
3. For parents, the main source of information about online learning was the media - 101 out of 153 parents.
4. Only 34 parents out of 153 think that online learning has not been difficult for their children.
5. Out of 153 parents, 130 state that their child has unlimited internet access.
6. A total of 126 children out of 153 are reported to have been equipped with adequate information technology to attend online learning.
7. A significant number 97 out of 153 parents have helped their children throughout their online learning time. Also 35 parents have helped sometimes.
8. 108 parents have presented some problems while learning online. Whereas, 1/3 or 45 out of 153 parents stated that their children did not encounter difficulties while learning online. The difficulties they have presented are: Lack of clarification of tasks; Power outage problems; Technical problems with the network; Adaptation with the Zoom platform; Difficulty concentrating as there were many members in the family; Excessive engagement; A lot of homework; Very low concentration; Short duration of the lesson; Difficulty in understanding the lesson; Difficulty in performing math tasks
9. The most frequent requests of parents to help their children during online learning have been: Frequent parent-teacher meetings; More detailed explanations of the tasks; More accurate and coordinated schedule by teachers; Detailed instructions for using the technology
10. Also the most frequent requests of parents towards the school and the Ministry of Education consist of: Greater commitment of teachers; Donation of technological equipment for those who do not have economic conditions; An accurate and unchanging schedule; Learning through TV to last longer; All subjects should be broadcast and given the same importance
11. Clearer explanations from teachers; To apply combined learning; to hold additional lessons for

students who have lower scores; all teachers to work with the same platform; involve all teachers and be regular in teaching; continue teaching on school premises; provide protective equipment (masks, gloves and disinfectants) for all students, so that teaching in school is safe.

12. Regarding the manner of continuing education in pandemic conditions, the opinions of parents are completely divided: 21 parents think that education should be continued through television; 59 through virtual learning on various platforms; 43 that learning should continue to be combined (through TV and online platforms); and most of them (69) report that teaching should take place on school premises.

13. The largest number of them, somewhere 1/3 or 100 out of 153 parents did not report that they had any dissatisfactions during the online learning of their children. It is worth mentioning that some of them who have expressed dissatisfaction have had nowhere to address them and or have not received any response whether they have directed them mainly to the school or to the class custodians.

Students:

1. Out of 174 children who answered the questionnaire, 156 of them regularly attended the virtual learning and 18 of them with difficulty or sometimes and 1 child did not attend the learning.

2. Absence in learning was mainly due to technical obstacles, such as: frequent power outages, problems with the Internet or lack of technological equipment.

3. Out of 174 children, 69 think that online learning has been well organized; another part, 59, thinks that distance learning has been very well organized; 41 moderately organized; and 5 children were of the opinion that distance learning was not organized at all.

4. Most state that homework were comprehensible: 78 very comprehensible; 55 comprehensible; 37 moderately comprehensible; 3 little comprehensible and one student states that they were not comprehensible at all.

5. Help with homework came from several different sources: 115 from parents; 73 from teachers; 35 from classmates; 26 from other family members; 18 did not need help and 4 were not helped by anyone.

6. Students think that their teachers have been prepared for the manner of virtual learning: 92 students think that the teachers have been very well prepared, 52 well; 23 moderately prepared;

5 students think that their teachers were not prepared for virtual learning.

7. Very interesting answers come from the question - Was the manner of assessment through distance/virtual learning realistic? An absolute majority of 133 students answer that they do not know if the assessment was realistic; 21 sometimes realistic; 12 has not been realistic at all; 7 think it was realistic.

8. Virtual learning has not been something preferred as a form of learning for students, but they have realized that it has been a necessity and that they have preferred it in this regard: The home environment has been calmer than the classroom; We spent more time with family; it has been interesting; communication with various virtual platforms; acquisition of technology; the advantage was that the lessons given on RTK were also on YouTube, and we were able to review them whenever we needed to; courses have been easier to learn; the lesson was shorter and we had more free time.

9. Students think that online learning has enabled them to learn new things, but not all children share the same opinion: 69 children have learned new things, 79 moderately; 23 a little and 3 have not learned at all.

10. Students' suggestions to change distance learning consist of: Teachers to be more prepared; homework to be clearer; to have fewer homework; duration of the lessons should be longer; duration on TV should be longer; to have the opportunity to communicate with other classroom students; schedule should be more adequate; to give each student the opportunity to speak; to have activities within the class that are more attractive; learning to take place on only one of platforms; to respect and follow the curriculum, not explain the same things.

11. For their dissatisfaction in virtual learning students mainly turned to the class custodian, but did not always receive a feedback. A number of children have had no dissatisfactions.

12. Students suggest that if virtual learning is to be continued then it should be: continued through television; 58 to continue through virtual learning; 47 learning should continue to be combined (through TV and online platforms); another part (58), state that learning should take place on school premises; and 12 children state that they do not know how the learning process should proceed if the pandemic situation persists.

Discussion and conclusions

Based on the results obtained from the data of parents and participating children, we concluded that the experiences during the distance/virtual learning process were in the same line between parents and children, so almost in full agreement. This once again testifies to a collaboration between parents and children during the learning process, and given that almost all grades (primary & secondary school) and Kosovo municipalities have been involved in the research, it provides an overview of how the distance/virtual learning process developed during the period of March-June 2020. However, despite the stated grievances and concerns, distance/virtual learning has been estimated to have had positive effects during this period, keeping students engaged and diverting their attention from the Covid-19 pandemic. In the following, we are briefly mentioning the main conclusions drawn from this research.

- The lack of technological equipment has been very evident
- Problems with electricity and internet access have been a hindrance for students, and have damaged the learning process
- There was no accurate and detailed information from teachers and the school regarding the virtual learning process
- Children have been very busy with homework, and most of the time the explanation for these tasks has been unclear.
- Loss of important information during distance learning (in case of lack of internet, electricity, equipment breakdown, etc.)
- Difficulties in assessing knowledge during distance learning,
- Lack of feedback from the learning process from the materials used and various instructions
- Children and parents had to use multiple sources of information and help in order to succeed during this period
- Lack of preparation and technological competence of teachers has been noticed
- There is confusion regarding the veracity and meritocracy of academic assessment
- Both children and parents, prefer that the lesson continues to be physically held in the school premises.

Recommendations

- Institutions should focus on pedagogical issues and re-conceive the learning process
- Efforts should be made to humanize the learning process to the best possible extent, i.e. development of social interaction
- Online lessons should be made more dynamic, interesting and interactive
- Personal attention should be provided to students so that they can easily adapt to this learning environment
- Social media and various platforms in groups can and should be used to communicate with students
- Effective and clear guidelines should be made by relevant institutions to alleviate confusion from students and parents
- Teachers should design and define programs and schedules and adhere to them accurately
- Develop a distance/virtual learning model that will reduce the workload and homework for students, and consequently parents
- Creation of specific digital materials for children with disabilities
- Use of technology to advance and increase the quality of education of children with special needs in the future.
- Extend the schedule of classes and to be in accordance with the schedule that is regulated, as if they were physically on school premises
- Hold regular parent-teacher meetings and discuss together the appropriate steps to facilitate the learning process for all parties
- Improve the interaction between teachers and parents,
- Improve and advance the use of online learning,
- Give better explanations for homework
- Clarify assessment methods to students
- Assessment of children to be flexible including presentations, group projects, research, peer/student assessment, standard forms of testing, etc.
- Involve the school psychologist in compiling the curriculum
- Pay attention to the mental health of children, holding a few minutes of conversation between students and the school psychologist.
- Need for training on the use of technology that will increase the knowledge and skills of teachers, as well as integration of technology in the learning

process

- Establishment of support programs through which teachers, parents and students will be helped to overcome concerns that will increase student performance and their overall wellbeing
- Promoting flexible teaching which offers students the opportunity to access teaching materials in various forms through online applications.

Annexes:

Questionnaire for parents on the distance/virtual learning process during the pandemic, March-June 2020!

The questionnaire is anonymous and serves the internal needs of the partner organizations conducting this analysis (Syri i Vizionit, Save the Children, RoR, Children's Municipal Assemblies).

Your municipality? *

Parent's occupation: *

- () Employed
- () Unemployed
- () On social assistance
- () Other:

What grade is your child currently in? *

Gender of your child? *

- () Female
- () Male

1. How well do you think you were informed about distance/virtual learning during March-June 2020? *

- () Very well
- () Good
- () Moderately
- () A little
- () Not at all

2. How much do you think you had the right skills to use the right technology to help your child with learning? *

- () Very well
- () Good
- () Moderately
- () A little
- () Not at all

3. Where did you get the information about the distance/virtual learning process? (you can click more than one option) *

- School
- Media
- Ministry of Education
- From my child
- I do not know

4. How difficult was it for your child to develop distance/virtual learning? *

- Very difficult
- Difficult
- Somehow difficult
- Not difficult at all
- I do not know

5. Did your child have internet access? *

- Yes
- No
- Sometimes
- With difficulties
- I do not know

6. Did your child have the right equipment for distance/virtual learning? *

- Very well equipped
- Well equipped
- Somehow equipped
- Not equipped at all
- Other:

7. How much do you think you have managed to help your child with distance/virtual learning? *

- Yes, all the time
- Sometimes
- Very little
- Not at all
- Other:

8. In your opinion, what were the main problems/difficulties that your child had during distance/virtual learning? *

9. As a parent, what do you need to know more in order to help your child with distance/virtual learning? (E.g. more detailed information about the lesson schedule, explanations for assignments, instructions for using the technology, meetings with parents and teachers, etc.) *

10. What would you suggest the school or the Ministry of Education undertake to make distance/virtual learning easier and more successful for your child? *

11. In your opinion, if the situation with pandemics continues, how should the learning process continue? *

- [] Through television
- [] Through online learning in different platforms
- [] Combined (through television and virtual)
- [] Through learning in school
- [] I do not know

12. Have you had dissatisfaction with virtual learning, if so where have you complained and did you receive feedback?

13. Other comments/suggestions!

Questionnaire for children on the distance/virtual learning process during the pandemic, March-June 2020!

The questionnaire is anonymous and serves the internal needs of the partner organizations conducting this analysis (Syri i Vizionit, Save the Children, RoR, Children's Municipal Assemblies).

Do you as a parent agree that your child should take part in this questionnaire?*

- Yes
- No

Your municipality? *

School name *

Which grade are you currently in? *

1. Did you regularly attend the distance/virtual learning? *

- Yes
- No
- Sometimes
- With difficulties
- I do not know

2. If you did not attend the virtual lesson, what were the reasons? (E.g. inconvenient schedule, lack of internet, lack of equipment, you did not like the way the lesson was organised, etc.)

3. According to you, distance/virtual learning has been organised? *

- Very well organised
- Well organised
- Moderately organised
- Not organised at all
- Other:

4. Were the homework comprehensible? *

- [] Very comprehensible
- [] Good
- [] Moderately
- [] A little
- [] Not at all

5. If you needed help with homework, who helped you? *

- [] Parents
- [] Teacher
- [] Classmates
- [] Other family members
- [] I did not need help
- [] Nobody

6. In your opinion, were the teachers prepared for distance/virtual learning? *

- () Very good
- () Good
- () Moderately
- () A little
- () Not at all

7. Was your way of assessment through distance/virtual learning realistic? *

- [] Yes
- [] No
- [] Sometimes
- [] Not at all
- [] I do not know

8. What did you like most about distance/virtual learning? (E.g. you spent more time at home and with family, teaching was shortened schedule, communication with different platforms, subjects were easier to learn, etc.) *

9. How much do you think you have learned new things while having distance/virtual learning? *

- I learned a lot
- A little
- Moderately
- Not at all
- I do not know

10. Would you like to change something in the distance/virtual learning manner? (E.g. teaching hours to be longer, homework, communication with the class, etc.)

*

11. Have you had dissatisfaction with virtual learning, if so where have you complained and did you receive responses? *

12. In your opinion, if the situation with pandemics continues, how should the learning process continue? *

- Through television
- Through online learning in different platforms
- Combined (through television and virtual)
- Through learning in school
- I do not know
- Other:

13. Other comments/suggestions!

Save the Children

Sweden
Sverige